KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
H.Əliyev

KÜRD DÎPLOMAT

www. Diplomata-kurdi.com

№ 4 (248) 20-26 yanvar, Çileya paş, sal 2014
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin
Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî
Qiyməti: / Hêjaye: 40 qəpik

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

İlham Əliyev şəhidlərin əziz xatirəsini yad etmişdir

Səh. 8

Serokê Herêma Kurdistanê bi serdanek berev welatên Ewrupa birêket

Səh. 5

QANLI YANVAR DEYİL, ŞANLI YANVAR – AZADLIQ DASTANI

Səh.11

DAMEZIRANDINA 15-SALIYA "KURDISTAN TV" PÎROZBE

Səh.8

Ban Ki-moon li Kurdistanê bi Kurdî axaft

Səh.12

Altan Tan: Kemalistlerle işbirliğinden bir şey çıkmaz

Səh.9

Gelo vê carê pirs çareser dibin?

Dersim Ortak Bellek Platformu, sonuç bildirgesini açıkladı
Səh. 12

Президент Барзани встретился с Генеральным секретарем ООН
Səh. 15

Divê em ji her demî zêdetir doza serxwebûnê bikin
Səh. 9

Qarsda 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsi anılıb
Səh. 3

Türkiyə hökuməti interneti məhdudlaşdırır
Səh. 3

D.X.B û Samaritans Purse pêkve alîkariya penaberên Rojava dikin
Səh. 9

Səh. 3

Milli Elmlər Akademiyası: Nizami Gəncəvinin kürd kökləri olub

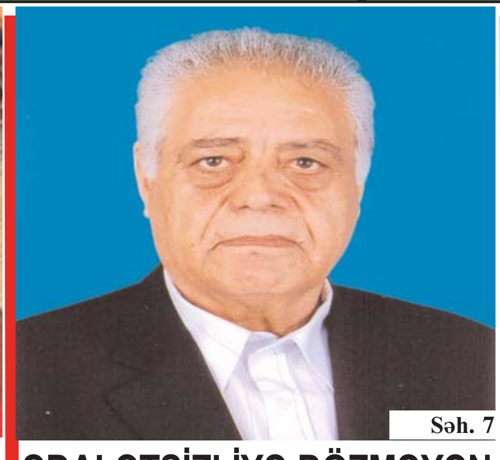
Səh. 7

ƏDALƏTSİZLİYƏ DÖZMƏYƏN KÖVRƏK QƏLBLİ ŞAİR

Səh. 6

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

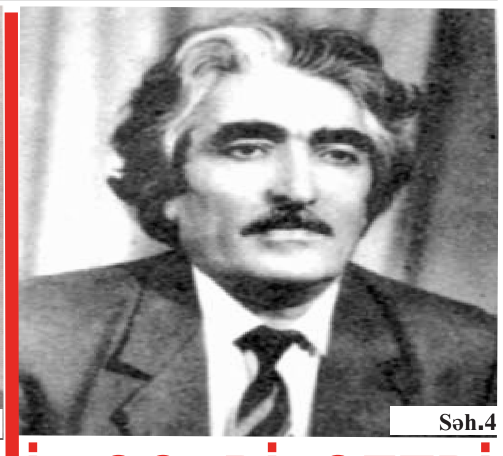
Səh.4

İL GƏLDİ, GETDİ

İlham Əliyev şəhidlərin əziz xatirəsini yad etmişdir

Qanlı 20 Yanvar hadisələrindən 24 il keçir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ümumxalq hüzn günündə 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsini yad etmişdir.

1990-cı il yanvarın 20-si Azərbaycanın müasir tarixinə ən faciəli günlərdən biri, eyni zamanda, xalqımızın qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olmuşdur. İyirmi dörd il əvvəl yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə sovet ordusunun qoşun birləşmələri Ermənistanın təcavüzkar hərəkətlərindən və keçmiş SSRİ rəhbərliyinin ermənilərə havadarlığından hiddətlənən, Bakının küçələrinə və meydanlarına çıxaraq buna öz qəti etirazını bildirən geniş xalq kütlələrinə qarşı hərbi əməliyyatlara başladı. Doğma yurdunun, xalqının azadlığını, şərəf və ləyaqətini hər şeydən uca tutan vətənpərvər Azərbaycan övladları həmin müdhiş gecədə canlarından keçərək, şəhidlik zirvəsinə ucalmışlar.

Keçmiş sovet hərb maşınının Azərbaycanda törətdiyi qanlı qırğından 24 il keçməsinə baxmayaraq, xalqımız o müdhiş gecəni daim xatırlayır, həmin faciənin ağrısı ilə yaşayır, bu vəhşiliyi törədənlərə dərin nifrətini bildirir. Hər il yanvarın 20-də minlərlə insan Şəhidlər xiyabanını ziyarət edir, Vətənin azadlığı və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş Azərbaycan oğul və qızlarının əziz xatirəsini ehtiramla yad edir. 20 Yanvar faciəsi mahiyyətinə görə dövlətin öz xalqına qarşı tarixdə misli görünməmiş təcavüzü, qətliamı idi. Keçmiş SSRİ, Azərbaycan SSR Konstitusiyalarının kobudcasına pozulması, ayaqlar altına atılması idi. O gecə keçmiş SSRİ dövləti dinc əhalinin üstünə qoşun yeritməklə BMT Nizamnaməsini, beynəlxalq hüquq normalarını, həmçinin iştirakçısı olduğu Mülki və Siyasi Hüquqlar Haqqında Beynəlxalq Paktın bir sıra müddəalarını pozmuşdur. Respublikanın o vaxtkı səriştəsiz, kölə psixologiyalı rəhbərlərinin isə bu faciədən sonra da yenə də xalqla bir olmağa cəsarəti çatmadı və onlar sovet rəhbərliyinin ətəyindən əllərini çəkmədilər. Həmin vaxt Moskvada yaşayan ümummilli liderimiz Heydər Əliyev onların əksinə olaraq, həyatını təhlükədə qoyaraq faciənin ertəsi günü Azərbaycanın daimi nümayəndəliyinə gəldi və Qanlı Yanvar qırğınını törədənləri pisləyən kəskin bəyanatla çıxış etdi, xalqımızın başına gətirilən müsibəti dünyaya çatdırdı. Bununla da Ulu Öndərimiz cəsarətini, mərdliyini, xalqının sədaqətli oğlu olduğunu bir daha sübut etdi.

Lakin bu qanlı qırğın Azərbaycan xalqının iradəsini qıra, azadlıq eşqini söndürə bilmədi. Xalqımız qanı bahasına da olsa istəyinə - azadlıq və müstəqilliyinə qovuşdu.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə yenidən qayıdışından sonra 20 Yanvar hadisələrinə siyasi-hüquqi qiymət verildi və cinayəti törədənlərin adları ictimaiyyətə çatdırıldı.

Azərbaycan xalqı hər il 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsini dərin ehtiramla yad edir. Yanvarın 20-də səhər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qanlı Yanvar faciəsində həlak olanların əziz xatirəsini yad etmək üçün Şəhidlər xiyabanına gəldi. Prezident İlham Əliyev “Əbədi məşəl” abidəsi önünə əklil qoydu.

Müdafiə Nazirliyinin əlahiddə nümunəvi hərbi orkestrinin ifasında Azərbaycanın Dövlət himni səsləndi.

Dövlət və hökumət rəsmiləri, respublikamızdakı dini icmaların başçıları, xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirləri, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri də şəhidlərin əziz xatirəsini yad etməyə gəlmişdilər.

Şəhidlər xiyabanının ziyarət olunması mərasimində Baş nazir Artur Rasizadə, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev iştirak edirdilər.

İlham Əliyev Əfqanıstanının Azərbaycandakı səfirini diplomatik fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar qəbul etmişdir

Prezident İlham Əliyev Əfqanıstanın ölkəmizdəki fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Şaker Kargarı diplomatik fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar qəbul etmişdir.

Dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsi işinə verdiyi töhfəyə görə səfir Şaker Kargara təşəkkürünü bildirdi. Prezident İlham Əliyev səfiri öz ölkəsinin ticarət və sənaye naziri vəzifəsinə təyin olunması münasibətilə təbrik etdi və gələcək fəaliyyətində ona uğurlar arzuladı.

Görüşdə Azərbaycan ilə Əfqanıstan arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, ticarət, sənaye və digər sahələrdə inkişaf etdirilməsinə dair məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı, əməkdaşlığımızın bundan sonra da genişləndiriləcəyinə əminlik ifadə olundu.

İlham Əliyev NATO-nun Şimali Atlantika Şurasında üzv dövlətlərin NATO yanında daimi nümayəndələri ilə görüşmüşdür

Prezident İlham Əliyev NATO-nun Şimali Atlantika Şurasında üzv dövlətlərin NATO yanında daimi nümayəndələri ilə görüşmüşdür. Görüşdə çıxış edən NATO-nun baş katibi Anders Foq Rasmussen Azərbaycan-NATO əməkdaşlığının uğurla inkişaf etdiyini bildirdi, Prezident İlham Əliyevin budəfəki səfərinin qarşılıqlı əlaqələrə mühüm töhfə verdiyini vurğuladı. Sonra Prezident İlham Əliyev çıxış etdi. Azərbaycan dövlətinin başçısı NATO-Azərbaycan əlaqələrinin yaxşı tarixə malik olduğunu söylədi və bu əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyini bildirdi, hazırda Azərbaycan hərbçilərinin Əfqanıstanda sülhyaratma əməliyyatlarında fəal iştirak etdiklərini dedi. Prezident İlham Əliyev son illərdə ölkəmizin sürətlə inkişaf etdiyini, iqtisadi baxımdan böyük uğurlar qazandığını, Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verdiyini bildirdi.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunan dövlətimizin başçısı Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və işğalın ağır nəticələrindən söhbət açdı, danışıqların hazırkı vəziyyəti və perspektivləri barədə məlumat verdi.

NATO-nun Şimali Atlantika Şurasında üzv dövlətlərin NATO yanında daimi nümayəndələri çıxışlarında Azərbaycanın NATO ilə əməkdaşlığının uğurla inkişaf etdiyini bildirdilər, ölkəmizin Əfqanıstandakı sülhyaratma əməliyyatlarında fəal iştirakını vurğuladılar. Daimi nümayəndələr Azərbaycanın tranzit, maliyyə yardımı və digər sahələrdə bu prosesə xüsusi töhfə verdiyini bildirdilər. Onlar Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinin vacibliyini diqqətə çatdırdılar. Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyindəki rolunu xüsusi qeyd edən daimi nümayəndələr artıq bu sahədə uğurlu əməkdaşlığın qurulduğunu, Trans-Anadolu, Trans-Adriatik və “Şahdəniz-2” kimi iri enerji layihələrinin bu prosesə mühüm töhfə verdiyini bildirdilər. Bununla da Prezident İlham Əliyevin Belçika Krallığına işgüzar səfəri başa çatdı.

president.az

Qarsda 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsi anılıb

Azərbaycanın Qarsdakı baş konsulluğu 20 Yanvar faciəsinin

ildönümü ilə bağlı anma mərasimi təşkil etmişdir.

Publika.az AzərTAc-a istinadən xəbər verir ki, mərasimdə iştirak edən Qars vilayətinin rəhbərliyi, ölkəmizin bu şəhərdəki diplomatik nümayəndəliyinin əməkdaşları və ictimaiyyətin təmsilçiləri 20 Yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla anmışlar.

Türkiyənin və Azərbaycanın dövlət himnlərinin səsləndirilməsindən sonra çıxış edən ölkəmizin Qarsdakı baş konsulu Ayxan Süleymanov xalqımızın müstəqillik uğrunda mübarizəsindən, 20 Yanvar faciəsinin səbəblərindən ətraflı bəhs etmişdir. Diplomat vurğulamışdır ki, Azərbaycanın milli azadlıq hərəkatını boğmaq istəyən qüvvələr dahi siyasətçi Heydər Əliyevin SSRİ rəhbərliyindən uzalqşdırılmasından istifadə etmişlər. Bakıda və Dağlıq Qarabağda fəallaşan erməni separatçılarına Sovet İttifaqı rəhbərliyindən dəstəyin artırılması Qanlı Yanvar faciəsini törədilməsi ilə nəticələnmişdir. O ağır günlərdə həyatını təhlükəyə atan Heydər Əliyev Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək bu qətliamı törədənləri kəskin şəkildə qınamışdır. Qars bələdiyyəsinin sədri Nevzat Bozkuş və Qars Qafqaz Universitetinin professoru Hacali Nəcəfoğlu çıxışlarında Azərbaycan və Anadolu türklərinin erməni quldurlarına qarşı mübarizəsindən bəhs etmiş, 20 Yanvarı xalqımızın azadlıq mübarizəsinin şanlı səhifəsi kimi dəyərləndirmişlər.

Mərasimdə 20 Yanvar faciəsindən bəhs edən sənədli film nümayiş olunmuşdur.

Türkiyə hökuməti interneti məhdudlaşdırır

İnternetə girişi məhdudlaşdırmağa və beynəlxalq şəbəkədə olan istifadəçilərin fəaliyyətlərinin monitorinqini aparmağa kömək edəcək qanun layihəsi etirazlara səbəb olub

Dünya Türkiyədə hökumətə internetə girişi məhdudlaşdırmağa və beynəlxalq şəbəkədə olan istifadəçilərin fəaliyyətlərinin monitorinqini aparmağa kömək edəcək qanun layihəsi qaynar mövzuya çevrilib. ANS PRESS-in məlumatına görə, mövcud qanunvericiliyə düzəliş parlament səsvermesindən keçəcəyi təqdirdə hökumət eyni zamanda bütün internet istifadəçilərinin 2 il ərzindəki fəaliyyətləri barədə məlumatları saxlamaq səlahiyyətinə malik olacaq.

Qanun qəbul olunacağı təqdirdə, İnternet istifadəçiləri hökumətin nəzarətində "İnternet Birliyi" adlı assosasiyaya daxil olmaq məcburiyyətində qalacaq. Tənqidçilər qanun layihəsinin siyasi motivli olduğunu və Baş nazir Rəcəb Tayyib Erdoğanın internet üzərindəki olan nəzarətini daha da sərtləşdirəcəyini düşünürlər. Rəsmi Ankara bunun senzura kimi qələmə verilməsini və bu yöndə ittihamları qəti şəkildə rədd edir və qanun layihəsinin əsas məqsədinin insanların şəxsi həyat toxunulmazlığının qorunması olduğunu bildirir. Bu qanun layihəsi isə yüzlərlə antihökümət etirazçılarını Ankara və İstanbulda küçələrə qaytarıb. Gecə saatlarında etirazçıları küçələrdən dağıtmaq üçün iğtişaş polisi rezin güllələr, gözyaşardıcı qaz və su şırnaqlarını işə salıb. İstanbulda polis Taksim meydanına və İstiqlal küçəsinə toplaşan etirazçı qrupların qurduğu (barikadaları) dağıdıb.

Etirazçılar isə polisi alışqan materiallardan atəşə tutub, qarşı tərəf su şırnaqları ilə etirazçıları qovub. Ankarada isə gecə saatlarında küçələrə axışan etirazçılar, "Təslim olma" "Tayyib oğru" kimi hökumətə qarşı şüarlar səsləndirib.

İnternetlə bağlı etirazlar Erdoğan hakimiyyətinin korrupsiya istintaqı ilə üzləşdiyi bir vaxta təsadüf edib. Bu administrasiyanın 11 il ərzində üzləşdiyi ən ağır böhran kimi qiymətləndirilir. Türkiyədə hökumət əleyhinə etirazlar əsasən sosial şəbəkələr üzərindən təşkil olunduğundan, Erdoğan Tvitteri "sosial təhdid" adlandırıb. Qalmaqallı qanun layihəsinin qarşıdakı həftələrdə parlamentə çıxarılacağı gözlənilir.

Xamneyi 900-ə yaxın məhbusu əfv etdi

İranın ali lideri Ayətullah Əli Xamneyi İslam Peyğəmbəri Həzrət Məhəmmədin (s) və İmam Cəfər Sadiqin (ə) doğum günü münasibətilə həbsdə olan 878 nəfərin əfv olunması barədə fərman imzalayıb. Əfv olunanlar siyasi və mülki məhbuslar, həmçinin hərbi cinayətlərə görə həbs edilmiş şəxslərdir.

Qeyd edək ki, İran Məhkəmə Sisteminin rəhbəri Sadiq Amoli Məhəmməd Peyğəmbər (s) və İmam Cəfər Sadiqin (ə) doğum günü münasibətilə ali lidere məktubla müraciət edib. Məktubda 878 məhbusun əfv edilməsi xahiş olunub. Ə.Xamneyi həmin məhbusların əfv olunması barədə fərman imzalayıb.

Döyüşçülər Bağdadda həbsxananı ələ keçiriblər

Döyüşçülər İraqın paytaxtı Bağdadın Təvabici rayonundakı həbsxananı ələ keçirərək dustaqları azad ediblər. Polisin məlumatına görə, silahlı qruplaşmanın üzvləri həbsxananın binasını minaatanlardan atəşə tutublar. Bundan sonra terrorçular müəssisəni ələ keçirib və dustaqların bir hissəsini azad ediblər. Atışma nəticəsində mühafizəçilər xəsarət alıblar. Eyni vaxtda döyüşçülər Bağdadın Mənsur rayonundakı iri ticarət mərkəzini atəşə tutaraq ələ keçirməyə cəhd ediblər. Terrorçular binaya və yaxınlıqdakı mağazaya güclü atəş açıblar. Lakin təhlükəsizlik qüvvələri onların bu cəhdinin qarşısını ala biliblər. Ərazi İraq ordusunun bölmələri tərəfindən mühasirəyə alınıb. DİN bəyan edir ki, bu hücumlar yaxşı təşkil edilmişdi və bir-biri ilə əlaqəsi var idi.

Türkiyə yönümlü müxalifətçilər uduzaraq Suriyanı tərk elədi

MDB respublikalarından gəlmiş yaraqlılar Azad Suriya Ordusunu

Türkiyəyə sıxışdırıb. Dünya Suriya müxalifəti daxilində Azad Suriya Ordusu (ASO) ilə "İraq və Suriya islam dövləti" (İSİD) qruplaşmaları arasında gedən savaş ikincilərin qələbəsi ilə nəticələnib. ANS PRESS Türkiyə mətbuatına istinadən bildirir ki, 50-yə yaxın ASO üzvü Suriyanın Türkiyə ilə sərhəd Carablus rayonunda İSİD döyüşçülərinə qarşı döyüşə bilməyiblər. Onlar silahlarını Türkiyə sərhədçilərinə təhvil veriblər. Qeyd edək ki, ASO Suriya müxalifətinin Türkiyə tərəfindən dəstəklənən qoludur, yerli kürdlərdən, türkmənlərdən və ərəblərdən təşkil olunub. 10 minə qədər döyüşçüsü olan İSİD-in isə 2 min döyüşçüsü MDB respublikalarından gəlmiş ələfilərdir. Onların 700 nəfəri qafqazlıdır və bunların içərsində 200-dən çox azərbaycanlı var. İSİD-ə Əbu Umar Şişani adlı bir çeçen rəhbərlik edir. İSİD-in Səudiyyə Ərəbistanı tərəfindən maliyyələşdirildiyi ehtimal edilir.

Milli Elmlər Akademiyası: Nizami Gəncəvinin kürd kökləri olub

Redaksiyadan: Cənablar, həqiqəti inkar etmək olmaz. Hörmətli nizamişünaslar, siz gözəl bilirsiniz ki, Nizami

Gəncəvi Paytaxt Gəncə şəhəri olmaqla Şəddadi-Kürd dövləti dövründə yaşamışdır və bu gözəl dünya şöhrətli "Xəmsə"ni yaratmışdır. Nizami Gəncəvi Xəmsəni fars dilində deyil, kürd dilinin sorani ləhcəsində yazmışdır. Hansı ki, bu gün də İraq Kürdüstan bölgəsinin Süleymaniyə şəhəri Kirmanşah və digər əyalətlərdə bu ləhcədə danışılır. Bu məsələni aydınlaşdırmaq üçün istərdim AMEA bir elmi konfrans təşkil etsin və dünya nizamişünaslarını eləcə də, kürd xalqının sorani ləhcəsində olan alimləri bu konfransa dəvət etsinlər. Məncə bundan sonra Nizaminin hansı milli mənsubiyyətə malik olması və "Xəmsə"ni hansı dildə yazması aşkar olacaqdır.

Sizlərə bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycanda Sultan bəy, Xosrov bəy, Fətəli xan Xoyski, Heydər Əliyev kimi şəxsiyyətlər eləcə də, Azərbaycan SSR-i yaranandan bu günə kimi Sosialist əməyi qəhrəmanı, xalq yazıçısı Süleyman Rəhimovun kürd olmasına baxmayaraq Azərbaycan xalq yazıçısı kimi adlanırdı. Bu siyahını artıra bilərik: Şamo Arif, Əli Vəliyev, Səməd Vurğun, Hüseyn Kürdoğlu, Şamil Əsgərov kimi şair və yazıçılarımızın Azərbaycan yazıçısı və şairi kimi qələmə verilməkdədir. Ola bilməz ki, Şəddadi-Kürd dövləti dövründə yaşamış və öz əsərlərində kürdlüyü haqqında məlumat versə də, zaman-zaman bu məlumatları təhrif etməyə çalışmışlar. Lakin, zaman yeri gəldikdə həqiqəti göz qabağına çıxarır. Kürd qızı olur çin qızı, kürd dili olur fars dili, sonda da, hər vəchlə Nizami Gəncəvini baxmayaraq ki əsərlərində türk dilinin onlara əskiklik gətirəcəyindən danışaraq, bu həqiqəti bildirməsinə baxmayaraq, türkləşdirməyə çalışılır. Cənablar, həqiqəti inkar etmək olmaz.

"O, özünü saf türk sözü ilə "ikdiş", yəni "metis" adlandırıb". İran İslam Respublikasında Nizami Gəncəvinin fars şairi olması ilə bağlı ortaya atılan fikirlər Azərbaycan ədəbiyyatşünas və alimlərini xeyli narahat edib. Mycity.az Simsar.az-a istinadən xəbər verir ki, Azərbaycan şairi olan və Gəncədə doğulan Nizaminin, əsərlərini farsca qələmə alsa da türk şairi olduğunu bir daha vurğulamaq üçün ölkəmizdə şairin 870 illik yubileyi keçirilib, Romada abidəsi ucaldılıb, Gəncədə Beynəlxalq Nizami Mərkəzi təşkil olunub.

Yaranan yanlış fikrin aradan qaldırılması üçün Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Ədəbiyyat İnstitutu Nizami Gəncəvinin fars şairi olmadığını sübut etməyə çalışır. Dünən AMEA Rəyasət Heyətinin iclasında da həmin məsələ gündəmə gətirilib. Akademiyanın prezidenti, akademik Akif Əlizadə öz çıxışında bildirib ki, "Dahi Azərbaycan şair və mütəfəkkiri Nizamiyə bir İran şairi kimi yanaşmanı aradan qaldırmaq üçün elmi fəaliyyətini nizamişünaslığa bağlamış alimlərimizin də üzərinə mühüm vəzifələr düşür.

Onların apardığı tədqiqatlar böyük əhəmiyyət kəsb edir. Uğurlu tədqiqatların bir qismi məhz Ədəbiyyat İnstitutunda aparılır və mühüm nəticələr əldə olunur". Daha sonra institutun elmi işlər üzrə direktor müavini, AMEA-nın müxbir üzvü professor Teymur Kərimli "Nizami Gəncəvi yaradıcılığında azərbaycançılıq" adlı məruzə ilə çıxış edib. O, Nizami Gəncəvnin nə üçün doğma dildə yazmamasının obyektiv və subyektiv səbəblərindən danışıb. Və şairin həyatına dair faktları ortaya qoyaraq, onun əsl Azərbaycan şairi olduğunu əsərləri ilə sübut etdiyini vurğulayıb: "Nizami Gəncəvinin XII əsrdə Azərbaycan Atabəylər dövlətinin paytaxtlarından biri olmuş Gəncədə doğulduğunu və ömrü boyu Azərbaycanda yaşayıb yaratdığını birmənalı şəkildə təsdiq edilir. Şairin dilində çoxlu türk sözləri işlənib. "Leyli və Məcnun" poemasında öz anasını kürd qızı, "Xosrov və Şirin" poemasında isə özünü saf türk sözü ilə "ikdiş", yəni "metis" adlandırıb. O, əsərdə "sirkə" deyərkən öz kürd anasını, "bal" deyərkən isə türk atasını nəzərdə tutub".

Qeyd edək ki, AMEA Rəyasət Heyətinin qərarına görə, Nizami Gəncəvinin yaradıcılığında Azərbaycanla bağlı motiv və obrazlar daha əhatəli şəkildə araşdırılacaq, Rusiya, Avropa və Amerikanın şərqşünaslıq mərkəzlərində təbliğ məqsədi ilə elmi ezamiyyətlər həyata keçiriləcək.

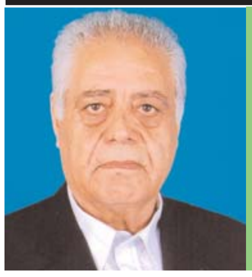

Nəriman Əyyub

RÜBAİLƏR

(Əvvəli ötən saylarımızda)

Həqiqəti demək hünərdi, hünər,
Bu insan qəlbində olan bir təpər.
Hünərin yoxdursa yalan danışma,
Boş sözlə günlərin gedəcək hədər..
***
Ölümə bərabər tənha bir ömür,
İşləməyən zaman paslanır dəmir.
İnsan da elədir işləmədikcə,
Bədəni qaralır sanki bir kömür.
***
Hirsli başda ağıl olmadığı tək
Onu hirsləndirmək olmasın gərək.
Nə yalan danışma, nə hirsli olma,
Qoy səni yüksəltsin daimi əmək.
***
Elmsiz adamlar biliksiz olur,
Elmli adamlar kamala dolur.
Havayı ömrünü boş keçirənlər,
Başa düşən zaman saralıb-solur.
***
Haqsız olmağını etiraf etsən,
Başa düşüb onu söyləyirsən sən.
Həqiqəti desən hörmətin olur,
Onda səhv etməzsən bir də yenidən.
***
Dilin dediyini dana bilməzsən,
Gülməyin gəlməsə onda gülməzsən.
Doğrudur ölümlər haqdır dünyada,
Ölümün gəlməsə heç vaxt ölməzsən.
***
Ağıllı baş güclü qolla qalıbdı,
Ağılsız baş güclü olsa da tipdi.
Nə qədər ağılı göstərsə özün,
İnsan kimi insanlıqdan itibdi.
***
Məhəbbəti qanan etməz xəyanət,
Məhəbbət insançün böyük bir sərvət.
Məhəbbəti qazanmayan bir insan,
Olacaqdır ona daimi töhmət.
***
Gedəndə iz qoy ki yada düşəsən,
İz qoymasan onda bilinmir nəsən.
Pisliyi eyləyib getsən dünyadan,
Onda insan deyil bir müqəvvasan.
***
Divar tez yıxılar, olmasa təməl,
Yararsız təməllər eyləyir əngəl.
Ev tikəndə təməli möhkəm eylə,
Etməyəndə uçar, boşca qalar əl.
***
Dövran bir güneşdir, ömürlər də qar,
Güneş əridəndə olur tari-mar.
Heç də güvənmə ki, ömrün xoş keçir,
Bir də gördün getdin, məzarındır dar.
***
Düzlüyü sevəndi, həqiqət yazan,
Düz yazan daimi olmayır azan.
Həqiqəti söylə, düz danış ki sən,
Öndədir qıl körpü, həm də qır qazan.
***
O körpüdən keçmək böyük hünərdi,
Körpü də keçirir sınanmış mərdi.
Namərdlik eyləyib yolunu azsan,
Körpü keçirəmməz sən tək namərdi.
***
Namərd namərdliklə öyünməməli,
Əgər öyünürsə demək o dəli.
Bu dünyada ancaq yaxşılıq qalır,
Yaxşıların qalır yaxşı əməli.
***
Zəhmətsiz varlanan öyünməsin heç,
O var halal deyil, axır ondan keç.
Şüurlu övlada var lazım deyil,
Şüursuzsa varı tezcə olar puç.
***
Özü qazanacaq, şüuru varsa,
Heç qazana bilməz əqilli darsa.
Əqilsiz tənbələ ha güzəşt eylə,
Qazanmaz əgər ki işləmək arsa.
***
Tənbəli ha buyur, olammaz fayda,
Çünki o tənbəllik ondadır qayda.
Qeyrətli işini yaxşıca bilir,
Onu qorxutmayır nə qış, nə yay da.
***
Ay azan özünü çəkmə heç zaman,
Sən ki uduzmusan gənclik olan an.
Bundan sonra ola bilməz faydası,
Eylədiklərini nə gizlət, nə dan.
***
Görüblər, görmüşəm eylədiyini,
İndi düzəldirsən onun nəyini?
Eylədiyin işi hamı da bilir,
Fərq qoymadın nökərini, bəyini.
***
İndisə özünü sanırsan mələk,
İndi nə xəlbir yox, nə də ki ələk.
Ələnməmiş unlar yoğrulur gündə,
Başımıza gündə açılır kələk.
***
Kələyi açmağa yoxdur qüvvəmiz,
Həqiqəti söyləməyə yoxdur iz.
Etiraz etsən də keçməyir sözün,
Ağzını yumursan indi tər-təmiz.
***
Yummasan da onun yoxdur faydası,
Pozulubdur hər bir şeyin qaydası.
Hüzürün də düşsə, göstərişlər var,
İcazəsiz keçirmək olmur yası.
***
Adətlər də başbilənə bağlıdır,
İcra başçısının zəif ağlıdır.
İcazəni vermir üç gündən artıq,
Əməl eyləyənlər qəlbi dağlıdır.
***
Düzlüyü də sevir düz sözlər yazan,
Düz yolda olanlar olmayır azan.
Düz sözü söyləmək daha gözəldir,
Düz ol rəhmətliyi diriykən qazan.
***
Qüsurludur gündə zarafat etmək,
Zarafat eyləmək lazımdır tək-tək.
Bəzən zarafatlar tərsinə dönür,
Davaya çevrilir hər olan hənək.
***
Dövlət malda deyil, kamalda olur,
Ağıl yaşda deyil, saf başda qalır.
Ağılsısda olmaz nə dövlət, kamal,
Ağılsızlar ağılsız da qocalır.
***
Yaxşılıq eyləmək özünə qayıdar,
Pislik eyləyənə axır olar ar.
Pisliklər eyləmə, nə də arlanma,
Yaxşılıqlar daim qalır yadigar.
***
Acımamış yemə, doymamış əl çək,
Hər zaman ziyandı, hər artıq yemək.
Yeməkdən tez ayrıl, qoy gözün qalsın,
Normadan çox yemək ziyandır demək.
***
Xoşbəxtdi qazancı rahatca yeyən,
Bədbəxtdi özünü gündəlik öyən.
Allah verib sənə, özünü öymə,
Öyünsən olarsan dizini döyən.
***
Sərvətlisə, səxavəti olmayan,
Əslində yoxsuldur, olmaz bir sayan.
Toplayıb üstündə yatır ilan tək,
Söyləyən də yoxdur, yatıbsan oyan!
***
Çalış həddən artıq özünü öymə,
Nə də saxladığın nökəri döymə.
Allah yaratdığı bəndədir o da,
Nə də nakişilik eyləyib söymə.
***
Sözü aşkarlıqda demədikdə sən,
Gizlində də demə, faydasız həmən.
Çalış ki mərdanə de həqiqəti,
Doğruluğu danış daim yenidən.
***
Xəbər ürək açan deyilsə demə,
Tanış olmadığın yeməyi yemə.
Əgər oxuyursa gözəl xanəndə,
Qulaq as həm zilə, həm də ki bəmə.
***
Pis edən yaxşılıq qazana bilməz,
Yaxşılığa yaxşılıq olur əvəz.
Yaxşılıq eyləyən utanmaz heç an,
Yaxşılıq edənin lampası sönməz.

(ardı var)

GELÎ KURDA, HEMÛ HEVRA BÊJİN WELAT

Barîyê Bala

Îro dîsa, xwînxarêd me pir dir bûne,
Diranêd xwe tûj kirine, komkar bûne.
Kîn û buhza nava xwe da avîtine,
Dest dane hev, ser simteka sekinîne.
Şeref, namûs, bîr kirine nolî her car,
Quta gelê me kirine armanc, qirar.
Firsend îcar ji alê meye, wê bernedin,
Sist bûna me, boy gelê me êş û derdin.
Neyarêd me bê îtbarin, him bi zirar,
Bê murvetin, bê însafin, pir bi qirar.
Wekî ev dem, ji destê me bê berdanê,
Navê Kurdê rûyê dinê bê hildanê.
Wede hatye, hemû yekbin, pişt bidine hev,
Pêş neyarê xwe bisekinin, îdî hûn tev.
Gişk bi hevra, bi dengekî, bêjin «WELAT»,
Ahil, cahil, hemû gir-hûr, bêjin «WELAT».
Dayîk û xûşk, bav û bira, bêjin «WELAT»,
Dapîr, bapîr, dua bikin, bêjin «WELAT».
Zilam û dot, çekê hildin, bêjin «WELAT»,
Zarêd şîrmêj, megrîn, megrîn, bêjin «WELAT».

Hemû hevra, hemû hevra, bêjin «WELAT»,
Şev û roja, gav-siheta, bêjin «WELAT».
Bê welatî – bê rusqete û bê ware,
Ji dayîna Rebbê jorîn ew bê pare.
Ew bê şûne, bê hêlîne, bê piştovan,
Hemû fesla sergerdane sere rîyan.
Şikir, şikir, îdî dinê hemû zane,
Eva qurna bîst û yekê yê Kurdane.
Kulmê sere har neyar da hûn zexm lêxin,
Dest bidine hev, beraz zevya xwe zû derxin.
Dem hatiye, hîvya kesî hûn nemînin,
Azaya xwe destê zorê hûn bistînin.

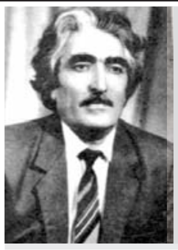

Hüseyn Kürdoğlu

İL GƏLDİ, GETDİ

(Əziz qardaşım Seyfi müəllimin unudulmaz xatirəsinə)

Ah, nə tez barışdın ölümlə, qardaş,
Üstünə didərgin el gəldi, getdi.
Əydi belimizi həsrətin səsin,
Yorğun çiynimizdən il gəldi getdi.

Dünyaya gələli nələr görmüşük,
Dolaşan ip təki ömür çəlpəşik.
Təzə həyət-baca, təzə ev-eşik,
Çiçəklər açıldı, gül gəldi getdi.

Zəhərdən acıdır şirin sözümüz,
Bu möhnət yükündən əsdi dizimiz.
Laçın çeşməsinə döndü gözümüz,
Çağladı dərd ilə, sel gəldi getdi.

Aman, nələr çəkdi bəlalı başın,
Qəribdir torpağın, qəribdir daşın.
Məzarın üstünə bacın-qardaşın,
Bağrının başında mil gəldi getdi.

Gözəl balaların istəkli, əziz,
Xatirən günəşli, mavi bir dəniz.
Nə çarə, bir əsim yeldir ömrümüz,
Sanki ömür deyil, yel gəldi getdi.

5.01.2003

GƏLSİN O GÜN

(Sazımızın böyük ustadı Ədalətə)

Yaralıyam, qanım kəsmir, Ədalət,
Yetişəsən, dar ayaqda çalasan.
Bəlkə yaram qaysaq tuta sinəmdə,
Tale məndən dönən çağda çalasan.

Sal qayasan, köksündə bir şəlalə,
Kim içmədi bu meydən bir piyalə?!
Ya tufandır, ya cəngidir, ya nalə,
Dünya boyda bir yığnaqda çalasan!

Yeddi ildir dərdin-qəmin diliyəm,
Yel ağzında Yanıq Kərəm külüyəm.
Dəlidağdan ayrı düşən dəliyəm,
Gəlsin o gün, Dəlidağda çalasan.

Bu müsibət nə uzundur, nə uzun,
Qovğası çox, bəlası çox oğuzun.
Söykənəsən ağ çiyninə Qırxqızın,
Zəfər günü Qarabağda çalasan.

Qismət ola, qoşa gedək Laçına,
Saz tutasan gələn elin köçünə.
Bir baxasan saysız qurban qoçuna,
Qırxbulaqda, Yüzbulaqda çalasan.

Qızılquşsan, qanadların məhəbbət,
Haqq aşığı, tanrıdandır bu qismət.
Yurdumuza səadətdir, səadət,
Hər obada, hər oymaqda çalasan.

Adın gəzsin gərək bu yer üzünü,
Min illərcə el axtarar izini.
Kürdoğlunun gözüyaşlı sözünü,
Ya Bakıda, ya Qazaxda çalasan.
Yeddi ildir qanım kəsmir, Ədalət,
Yetişəsən, dar ayaqda çalasan.

19.06.1999

DUMAN, AY DUMAN

Laçını salma yadıma,
Amandır, duman, ay duman!
Ata yurdunun həsrəti,
Yamandır, yaman, ay duman!

Nə söyləyim qaçqın elə,
Bax gözümdən axan selə.
O yurda dönməyim hələ
Gümandır, güman, ay duman!

Gilgil çayı coşub daşan,
Qayalarda min bir nişan.
Kürdoğlu da dağdan aşan,
Dumandır, duman, ay duman!

Dəvəçi-Dəhnə kəndi
7.12.1997

Tariyel Cəlil

KİM DEYİR Kİ, DÜNYA HƏMİN DÜNYADI

Dəyişdirib fəsillərdə yereini,
Seçmək olmur ağıllıdan dəlini.
Şeş-beş verir beqeyrətin zərini,
Kim deyir ki, dünya həmin dünyadı!

Əzəl belə bir quruluş yoxuydu,
Kişilərin gözü, könlü toxuydu,
Şərəflilər şərəfsizdən çoxuydu,
Kim deyir ki, dünya həmin dünyadı!

Şeytan yıxdı bu dünyanın komasın,
Çoxu dandı öz əcdadın, babasın.
Oğul satdı yad qızına anasın,
Kim deyir ki, dünya həmin dünyadı!

Yeddi övlad yetişdirə bir ata,
Qərib eldə, dar qəfəsdə tək yata,
Sonsuz qala, yıxılanda yad tuta,
Kim deyir ki, dünya həmin dünyadı!

Məclislərdə baş sıraya buyuran,
Çörək tapmır el-obasın doyuran.
Kişi olub hər yerindən ayılan,
Kim deyir ki, dünya həmin dünyadı!

Döndəribdi yaxşılardan üzünü,
Haq deyənin tez çıxardır gözünü,
Haqsızlara sipər edib özünü,
Kim deyir ki, dünya həmin dünyadı!

Mən Cəliləm, söz demirəm boşuna,
Cəllad sahib torpağına, daşına,
Baharda da, dözmək olmur qışına,
Kim deyir ki, dünya həmin dünyadı!
Kİm deyir ki, dünya həmin dünyadı!

30.03.2013.

YALAN DÜNYASAN

Nadanı, namərdi göz üstə tutan,
Mərdi taptalayan, nadan dünyasan.
Yaxşını verirsən, namərd əlinə,
Yaxşını yamana satan dünyasan.

Yetim- yesirləri əzib, talayan,
Düz söz danışanı, oda qalayan.
Şeytan övladını öpüb, yalayan,
Dar gündə dadına çatan dünyasan.

Yaxşıya göz yumub, ağız büzəni,
Məzlumu, yazığı yıxıb, əzəni,
Şərəfin taptayıb, arsız gəzəni,
Qaldırıb baş üstə, tutan dünyasan.

Yaxşını, yamanı qanan insanın,
Düzlükdən, düzlərdə qalan insanın,
Həyatı məhv olmuş, talan insanın,
Dərdinlə qəlbində bitən dünyasan.

Qananı, qammaza möhtac edənsən,
Ananı, anmaza möhtac edənsən,
Yananı, yanmaza möhtac edənsən,
Yaxşını odlara atan dünyasan.

Küskün düz danışma, düzdə qalarsan,
Səni odlayarlar, odda yanarsan.
Elə sndırarlar, haqqı danarsan,
Düzü, düz bilməyən, yalan dünyasan.

Baş redaktordan:

QANLI YANVAR DEYİL, ŞANLI YANVAR – AZADLIQ DASTANI

Hərdən biz ata-babalarımızın nəsihətlərini unuduruq, özü də tez unuduruq. Babam Kürd Musa, ömrünün sonuna-yəni 115 yaşına qədər Qərbi Azərbaycanın Vedibasar əyalətində yaşamışdır. O, hər zaman ermənilərin müxənnət olduqlarından danışardı və bizə tövsiyəsi də o olardı ki, ermənilərə etibar etməyin. Çünki, onlar fürsət düşən kimi, öz pis əməllərini həyata keçirəcəklər.

Mən ona qədər erməni-müsəlman davası görmüşəm. “İtlə yoldaş olanın zopası əlində olmalıdır”, deyə bizə nəsihət verərdi.

İllər keçdikcə bu sözlərin müdrikliyinin şahidi olduq. Şovinistlərin fitvası ilə erməni daşnakları Azərbaycanın əzəli yerləri olan Dağlıq Qarabağ torpaqlarının işğalına başladı. Və düz 24 il əvvəl -1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə Azərbaycan xalqının başına gətirilən faciələrin ən dəhşətlisi gətirildi. Vətənin istiqlalı və milli azadlığı uğrunda mübarizəyə qalxan qəlbindəki vətən sevgisindən başqa heç bir silahı olmayan əliyalın, günahsız insanlar, təpədən dırnağa qədər ən müasir silahlarla silahlanmış, azğın erməni daşnaklarının və Sovet imperiyası qoşunlarının amansız vəhşiliyinin qurbanı oldular.

Güllü-çiçəkli Bakımızın qara asvalt yolları, xalqımızın azadlığı uğrunda mübarizəyə qalxan, igid oğlan və qızlarımızın qanı ilə boyandı. Xalqımız öz suverenliyi uğrunda mübarizədə ilk şəhidlərini verdi. Paytaxtın Azadlıq meydanından Şəhidlər Xiyabanına qədər qırmızı qərənfillərlə şəhidlərə misli görünməmiş “çələng” hörüldü, matəm çələngi. Onlar öz ölümləri ilə əbədi ölməzlik qazandılar. Şəhidlər Xiyabanı vətən yolunda canlarını fəda vermiş oğul və qızlarımız üçün əbədi mənzil oldu. Al-qırmızı qərənfillər Şəhidlər Xiyabanının rəmzinə çevrildi. Bünövrəsi qanla qoyulan bir quruluşun sonu, qanla da bitməli idi. Belə ki,1986-cı ildə Alma-Atada qazax xalqının qırğını, 1988-ci ildə Fərqanə hadisələri,1989-cu ilin aprelində Tbilisi qətliyamları, 1990-cı ilin yanvarında Bakıda, 1991-ci ildə Vilnus şəhərində qanlı qırğınlar törədildi. Təəssüf ki, Moskva və Bakıda oturan satqın rəhbərlərin hazırladığı cinayətkar planlar həyata keçirildi.

Bakı əhalsi dəhşətli səhnə ilə üz-üzə qaldı. Sinəsi güllələrdən deşik-deşik olmuş insan cəsədləri ürəkləri göynədir, tükürpədici nalələrin sədası ərşə qalxırdı.

20 Yanvara açılan səhərdə 130-dan artıq şəhid, 700-dən artıq yaralı qana boyandı.

Bu hadisələri gizlətməyə çalışan dövlət rəhbərlərinin əksinə olaraq, Moskvada yaşayan və işləyən Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev etiraz əlaməti olaraq Sov.İKP sıralarından çıxması üçün bəyanatla çıxış etdi. Bu, təkcə siyasi partiya üzvünün deyil, uzun müddət Sovet rəhbərlərindən biri olmuş qorxmaz bir şəxsiyyətin cəsarətli hərəkəti idi. Xalq heç vaxt yanılmır, ona görə də gec də olsa qardaş qırğınının vaxtında qarşısının alınması üçün Azərbaycanın xilaskarını Bakıya gətirdi və qısa zamanda yarana biləcək vətəndaş müharibəsinə və hərcmərcliyə son qoyuldu. Xalqımızın, Azərbaycanımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban verənlərə mərkəzi Moskva hökuməti terrorist adı versə də, məhz Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir ki, 20 Yanvar qırğını Ümummilli faciə səviyyəsinə qaldırıldı və ona hüquqi-siyasi qiymət verildi. Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev şəhidlərin ruhunun yad edilməsinə həmişə böyük diqqət yetirərdi. Onun şəxsən şəhidlər üçün abidə kompleksinin tikdirməsinə nəzarət etməsi, xalq tərəfindən xüsusi qiymətləndirilmişdir. Bu, xalqın gələcəyi üçün atılan mühüm bir addım idi.

İnanırıq ki, 20 Yanvar qəhrəmanları heç vaxt unudulmayacaq, Şəhidlər Xiyabanı xalqımızın inanc yeri və ziyarətgahı olmuş və hər zaman olacaqdır. Ancaq təsəlli ondadır ki, Vətənimiz və xalqımız uğrunda tökülən qanın hesabına Azərbaycanımız azad, Vətənimiz müstəqildir. Azərbaycan xalqı öz müdrik Lideri Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqilliyini əldə etmişdir. Xalqımız yaxşı bilir ki, Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev siyasətini inamla davam etdirən hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyev cənabları daxili və xarici siyasəti nəticəsində ölkəmizi öndə gedən ölkələr sırasına çıxarmaqla xalqımızın və vətənimizin qarantı olduğunu əməli işi ilə isbat etmişdi.

TARİX

1990-cı il yanvarın 20-də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü pozmaq cəhdlərinə, keçmiş SSRİ rəhbərliyinin Azərbaycanla bağlı apardığı qərəzli siyasətə, yerli rəhbərliyin xalqımızın mənafeyinə zidd mövqedə durmasına qarşı etiraz əlaməti olaraq küçələrə çıxmış dinc əhaliyə divan tutmaq məqsədilə Bakıya və respublikanın digər rayonlarına sovet hərbi hissələri yeridildi. Dinc əhalinin kütləvi etiraz aksiyalarının ağır hərbi texnikanın köməyi ilə vəhşicəsinə dağıdılması təkcə süquta uğramaqda olan sovet siyasi sisteminin qorunması cəhdi kimi deyil, həm də azərbaycanlıların tarixi torpaqlarından sıxışdırılıb çıxarılması ilə bağlı Çar Rusiyasının əsrlərlə apardığı mənfur siyasətin yeni şəraitdə davamı idi.

20 Yanvar hadisəsi xalqımızın yaddaşına qanlı faciə kimi daxil olsa da, bütövlükdə milli tariximizin ən şanlı və qəhrəmanlıq səhifələrindən birini təşkil edir. Məhz 20 Yanvardan başlayaraq Azərbaycan xalqı SSRİ-nin tərkibində ədaləti bərpa etməyin qeyri-mümkünlüyü və milli haqlarımıza obyektiv yanaşma nümayiş olunacağına öz inamını birdəfəlik itirdi.

Hakimiyyətin mənbəyi sayılan və öz hüquqları uğrunda düşüncəsi, fikri, sözü, həmrəyliyi ilə mübarizəyə qalxmış bir xalq 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə öz zəhmli ordusunun tankları, işıq saçan zəhərli gülləri, xüsusi təyinatlı hərbi dəstələri, pozuculuq-təxribat işlərini təşkil edən çevik qrupları ilə üzləşdi...

Bakıda fövqəladə vəziyyət tətbiq edilməsinə baxmayaraq, yanvarın 22-də Azərbaycan xalqı şəhidləri ilə vidalaşdı. Paytaxt matəm libası geyinmişdi. Respublikada 3 gün matəm elan olunmuşdu. Azərbaycanın bütün rayonlarında və Bakıda izdihamlı matəm mitinqləri keçirildi. Bakıda keçirilən matəm mərasimində bir milyondan çox insan iştirak edirdi. Bu, Azərbaycan xalqının azadlıq səsi, haqq, ədalət, demokratiya və müstəqillik uğrunda mübarizə əzmi idi.

20 Yanvar faciəsi törədilən zaman Azərbaycan xalqı ağır iflic vəziyyətinə və informasiya blokadasına salınmışdı, radio, televiziya susdurulmuş, onun enerji bloku silahlı hərbiçilər tərəfindən vəhşicəsinə partladılmış, mətbuatın nəşrinə qadağa qoyulmuşdu. Azərbaycan sakit və ölü bir dənizə bənzəyirdi. Xalq ağır və dəhşətli faciədən xəbərsiz idi. Görünməmiş qəddarlıqla keçirilən cəza tədbirləri nəticəsində heç bir günahı olmayan 133 dinc sakin öldürüldü, 744 nəfər yaralandı, 841 nəfər qanunsuz həbs olundu. Həlak olanların arasında qadınlar, uşaqlar və qocalar olmuşdur. Bu hadisə sovet rejiminin törətdiyi ən qanlı faciələrdən biri və dinc əhaliyə qarşı yönəlmiş vəhşi bir cinayət hadisəsi idi. Xalqın bu ağır günlərində, yanvarın 21-də Heydər Əliyev Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək, təşkil olunmuş yığıncaqda çıxış edərə, xalqla birgə olduğunu bildirdi, 20 Yanvar faciəsinə siyasi qiymət verdi, onun hüquqa, demokratiyaya, humanizmə zidd olduğunu, mərkəzin və o zamankı respublika rəhbərlərinin günahı üzündən yol verilmiş kobud siyasi səhv olduğunu göstərdi. Bu tarixi çıxışın mətni dünyaya, respublikaya geniş yayıldı. Xalqın qəlbində ümid çırağı yandı.

1993-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra 20 Yanvar faciəsinin baş verməsinin səbəblərinin araşdırılması və onu törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunması məsələsi istiqamətində mühüm addımlar atıldı. 20 Yanvar faciəsinin xalqımızın tarixində yeri və rolu, bu faciənin əbədiləşdirilməsi və bütün dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yönündə mühüm işlər görülmüşdür.

Ümummilli liderin 1994-cü il yanvarın 5-də 20 Yanvar faciəsinin 4-cü ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı verdiyi Fərmanda Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə faciəyə tam və əsaslandırılmış siyasi-hüquqi qiymət verilməsi tövsiyə olundu. Milli Məclis 1994-cü il martın 29-da 1990-cı il yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş faciəli hadisələr haqqında qərar qəbul etdi. Bununla da Prezident Heydər Əliyevin təşəbbüsü və təkidi nəticəsində 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində hüquqi-siyasi qiymət verildi.

Bakı şəhərinin ən hündür yerində yerləşən Şəhidlər Xiyabanında Azərbaycanın azadlığı uğrunda mübarizədə şəhid olanların xatirəsinə ucaldılmış möhtəşəm “Əbədi məşəl” abidə-kompleksi də ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilmişdir.

Azərbaycan Prezidentinin 2000-ci il, yanvarın 17-də imzaladığı Fərmanla 1990-cı il 20 Yanvar faciəsi zamanı şəhid olanlara “20 Yanvar Şəhidi” fəxri adı verilmişdir.

Bu gün Azərbaycan xalqı azadlıq uğrunda canlarını qurban edən şəhidlərimizin və cəsur Vətən övladlarının qəhrəmanlıq mübarizəsini çox böyük hörmət və ehtiramla əziz tutur, onların igidliyini yüksək qiymətləndirir. Şəhidlərimizin qanı bahasına qazanılan müstəqilliyimizi qanımızla və canımızla qorumalı, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin dediyi kimi, onu daimi, əbədi və dönməz etməliyik.

Tahir Süleyman

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

Əvvəli ötən sayımızda

Bunlar hər şəhərdə bir qımdatxana təşkil edirdilər. İlk dəfə Osmanlı şəhərlərində, sonra isə Rusiyanın ayrı-ayrı şəhərlərində belə qımdatxanalar yaratmağa başladılar. Bu qımdatxanalara bütün siniflərdən şəxs cəlb olunurdu: oxumuş cavanlar, sövdəgərlər, sənətkar və başqaları.

Bu qımdatların icmasının müşavirəsində bir qərar qəbul olundu ki, hər bir iş sahibi qımdatxanalara pul verməlidir. Qımdatxanadan həmin qərara əsasən erməni iş sahiblərinə məktublar göndərib onların qımdatxanaya göstərilən məbləğdə pul göndərməsini tələb edirdilər. Erməni iş sahibi məktubun tələbinə əməl etmədikdə ona qımdatxanadan ikinci dəfə elannamə yazılırdı. Əgər yenə həmin şəxs pul verməkdən imtina edərdisə, üçüncü dəfə onu hədələyirdilər. Bu dəfə də tələbə əməl etmədikdə qımdatlar həmin şəxsin öldürülməsi üçün bir və ya iki nəfər təyin edirdilər. Həmin şəxslər isə nəzərdə tutulmuş adamı öldürüb gizlənirdilər. Heç kəs bilmirdi ki, bu cinayəti kim etdi və hara getdi. Əgər caniləri bilən və tanıyan olsa da, cürət edib heç kəsə deyə bilməzdi. Çünki kimsə canini ifşa etməyə cəhd göstərsəydi, onun özü də qımdatxana quldurlarının sui-qəsdinə məruz qalardı.

Atası nalbənd olmuş Camqarov familiyalı bir erməni Allah təbarək və təalanın iradəsilə tez bir zamanda milyonçu olur. Qımdatlar başqa varlı ermənilər kimi ona da kağızla müraciət edib qımdatxanaya 30 min manat verməsini tələb edirlər. O isə qımdatların tələbinə məhəl qoymayıb Moskvaya gedir. Bu zaman qımdatlar Moskvada yerləşən qımdatxanaya yazırlar ki, o bizim tələbimizə əməl etmədiyinə görə cəzasına çatdırılaraq qətlə yetirilsin.

Moskva qımdatxanasının başçıları özlərinin muzdlu qatillərinin arasında püşk ataraq Camqarovun öldürülməsi tapşırığını onlardan birinə həvalət etdilər. Həmin qatil Camqarovu Moskvada kilsənin qapısı yaxınlığında qətlə yetirdi.

Beləliklə də, qımdatxanaların muzdlu qatilləri neçə-neçə günahsız ermənilərin və rusların ölümünə də bais olurdular.

ƏLAVƏ2 (2 Mətndə əlavələr haşiyə kimi göstərilir): Hicri 1321-ci (miladi 1903) ildə rus dövləti Qafqaz vilayətindəki kilsələrin əmlakını zəbt etmək istəyirdi. O vaxt bütün Qafqaz şəhərlərində olan erməni icmalarının başçıları toplaşıb rus dövlətinin niyyətinə qarşı durmaq və onun həyata keçirilməsinə mane olmaq qərarına gəldilər. Bunun nəticəsində dövlət tərəfindən erməni milliyyətindən olan xeyli adamlar qətlə yetirildi. Bununla bərabər, bir çox erməni icmalarının tanınmış başçıları tutularaq Sibirə göndərildi. Kilsələrin əmlakı isə zəbt olunub dövlət sərəncamına verildi.

ƏLAVƏ: Həmin göstərilən bu ildə şəhərlərdə çox nahaq qanlar töküldü, xalqlar bir-birinə çox zülmlər etdilər. Bunun xoşagəlməz təsiri hər tərəfi bürüdükcə insanları xoş və rahat həyatdan məhrum edirdi.

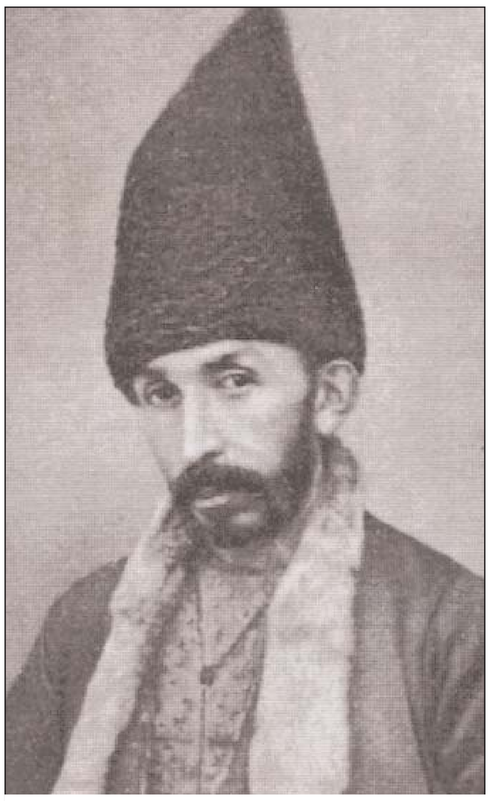

Mir Möhsün Nəvvab

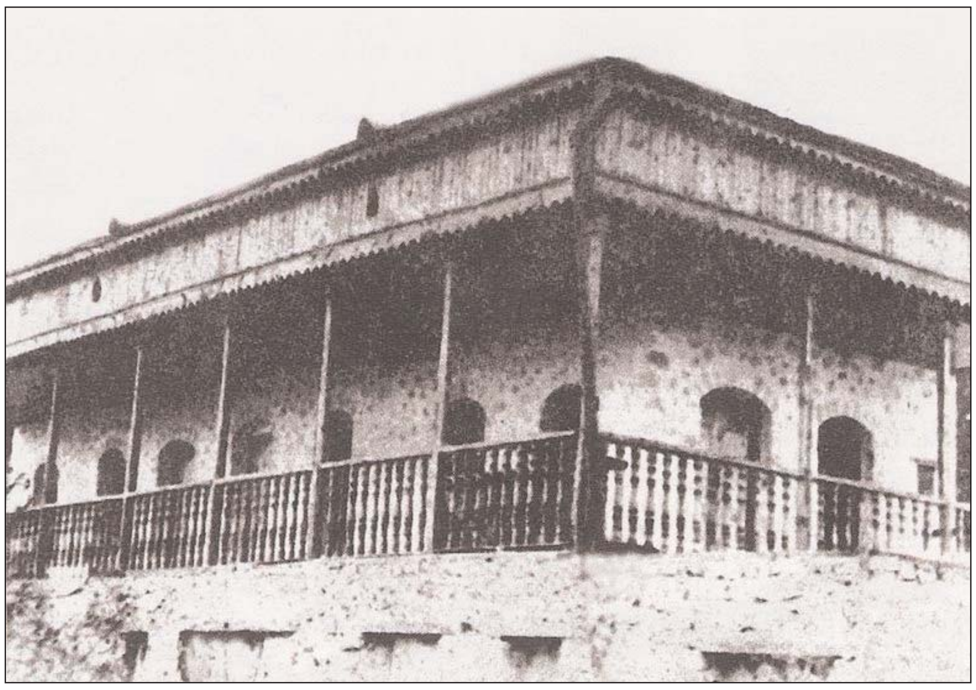

Xüsusən, Mancuriya torpağında rus tayfasından nə qədər insanların nahaq qanları töküldü, gəmiləri dənizlərdə batırılıb məhv oldular, neçə-neçə şəhərlər və kəndlər xarabalıqlara çevrildi.

Bu tarixdə İran vilayətinə xəstəlik düşüb, sayı həddi-hesaba gəlməyən insanlar tələf oldular.

Bu günlərdə bəndeyi-aciz Nəvvab Mir Möhsün qardaşı Hacı Mirzə Abutalıb xanı Tehranda Amas adlı öz nökəri yatdığı yerdə öldürüb, bacardığı qədər cəvahiratdan və nəqd puldan götürüb qaçıb. Amma bu cinayətdən qaça bilməyib, rus divanxanasının əlinə keçib.

ƏLAVƏ: Hicri 1322-ci (miladi 1904) il tarixdə, iyunun 16-da Moskva şəhərinə bir dolu yağdı ki, dolunun hər bir dənəsinin ağırlığı təxminən bir girvənkəyə yaxın idi.

Ə L A V Ə: 1904-cü il iyulun 3-də rus padşahının oğlu oldu. Onun adını Aleksey qoydular.

1904-cü İLDƏ BAKIDA ERMƏNİLƏRLƏ MÜSƏLMANLAR ARASINDA BAŞ VERMİŞ MÜNAQİŞƏ

Əvvəla bunu bilmək lazımdır ki, İrəvan şəhərinin erməniləri çox kinli, ədavətli, təkəbbürlü, xudpəsənd və xəmirləri fitnə-fəsad ilə yoğrulmuş adamlardır. Hansı vilayətdə ki bunlar tapılır, mütləq orda bir ədavət və iğtişaş olacaq. Qafqaz vilayətlərində nə qədər iğtişaş və münaqişələr baş verirdisə, onların birinci səbəbkarı İrəvan erməniləri olurdu.

Bir gün Bakıda olan İrəvan erməniləri şəhərdə iğtişaş salmağa cəhd göstərirlər. Belə ki, özünü hamıdan qoçaq və igid hesab edən həmin ermənilərdən biri bir müsəlman öldürür. Ondan sonra lovğalanaraq hər yerdə özünü tərifləyir və gördüyü cinayətlə fəxr edirdi. Bir gün o, küçədə getdiyi yerdə 18 yaşlı Bakı camaatından gənc bir oğlan onun qarşısına çıxıb deyir:

— O erməni qoçağı sənsən?

Erməni cavab verir:

— Qoduq, mənəm!

Oğlan bu cavabı eşidən kimi tapançanı çıxarıb, erməninin bədəninə üç güllə yeridərək öldürür. Ermənilər həmin müsəlman oğlanı tutub, döyə-döyə gətirib divanxanaya verirlər. Divanxanada oğlanın üstünü yoxladıqdan və dəfələrlə danışdırdıqdan sonra zindana göndərirlər. Ermənilər divanxanada həmin oğlanı danışdıran məmura rüşvət verib, razı saldıqdan sonra onu bir də divanxanaya gətirib sorğu-sual edilməsini tələb etdilər. Onlar məmurun qarşısında belə şərt qoydular ki, oğlanı məmurun yanına erməni əsgərləri gətirsin. Elə ki oğlanı məmurun yanına gətirdilər, dedi ki, mən bütün həqiqətləri açıb danışmışam. Sən isə bunların hamısını yazdın. İkinci dəfə buraya məni gətirməyə nə ehtiyac vardı? Məmur hirslənərək oğlanın boynuna yumruq vurub əmr etdi ki, onu həbsxanaya aparsınlar. Oğlan məmura yalvarıb xahiş etdi ki, onu erməni əsgərləri ilə göndərməsin. Çünki onlar yolda məni öldürəcəklər. Məmur ona qulaq

asmayıb, zindana aparmağı əmr etdi. Həmin İrəvandan olan erməni əsgərlər isə oğlanı çəkə-çəkə aparıb, bir dar küçədə yerə yıxdılar və süngü ilə dəlik-deşik edib öldürdülər. Sonra isə məmura bildirdilər ki, qaçmaq istəyirdi, biz də öldürdük.

Əlavə: Karxana sahibi olan sabunçulu Ağa Rəzi adlı böyük bir şəxs faytonda küçə ilə gedərkən ermənilərin hücumuna məruz qalaraq öldürülmüşdü. Əhvalatdan xəbərdar olan Bakı əhli bundan çox təsirləndilər. Bundan əvvəl də ermənilər tərəfindən bir sıra cinayətlər törəndiyinə görə xalq arasında böyük iğtişaş baş verdi. Ermənilərin bu düşmənçiliyinə artıq dözməyən camaat bazar-dükanları bağlayaraq cavanlar tüfəng-tapança ilə silahlanıb, üz qoydular erməni camaatının üstünə. Dükanda ələ düşəni dükanda, bazardakını bazarda, küçədəkini küçədə öldürüb, leş-leş üstünə tökdülər.

Ardı var

Səhifəni hazırladı: Tahir Süleyman

ƏDALƏTSİZLİYƏ DÖZMƏYƏN KÖVRƏK QƏLBLİ ŞAİR

Mən Nəriman Əyyubu 1965-ci ildən tanıyıram. O, həmin ilin yay ayında ADU-ya imtahan verməyə gəlmişdi 1956-cı ildə orta məktəbi bitirən Nəriman Əyyub ailə vəziyyəti ilə əlaqədar ali məktəbə əyani oxumağa gələ bilməmişdi. Həmin ildə ailəyə kö mək etmək üçün Gəncədə bir illik mühasiblər məktəbinə oxumağa getmiş və həmin məktəbi bitirib kəndləri olan Yevlax rayonu Nərimanabad kəndində işləməyə başlayır. Mühasib işləməklə bərabər ədəbi yaradıcılıqla da məşğul olur. Orta məktəbdən yazdığı şerləri Yevlax rayon qəzetində dərc etdirir. O vaxt onu Yevlaxda Nəriman Məmmədov imzası ilə tanıyırdılar. O, 1955-ci ildə orta məktəbdə oxuduğu zaman "Xanlar xan" adlı mənzum dram yazır. Fəqət çap etdirə bilmir. Həmin dram 2006-cı ildə "General" adlı kitabda nəşr olunur, Mən Nəriman Əyyubun 18 ildə yazmış olduğu 19 kitabını oxumuşam. Son il yazdığı "Şəhid Xocalı" toplusunu mənə təqdim etdi ki oxuyub öz münasibətimi bildirim. Burada iki poema, dörd yüz rübai və xeyli şerləri vardır. Sovetlər dövründən bu günə kimi mühasib işləyən Nəriman nəşr oluna bilməmişdi. Kənddə mühasib işləyən heç kim o zamanlar nəşr oluna bilməzdi. 55 il fasiləsiz işləyən Nəriman Əyyub son 18 ildə 19 kitab həşr etdirmişdi. İndiki dövrdə ildə bir kitab nəşr etdirmək hünərdi. Bu kitablarda 34 poema, 1790 dan şox rubai, 400-ə qədər bayatı 8000 bənddən çox şerləri nəşr edilib. Nəriman Əyyub sovetlər dövründə nəşr olunmadığına görə təbliğ olunmamışdi. Ona görə də o qədər tanınmamışdır.

Poemalarından 15-i Qarabağ müharibəsinə aiddir ki hərəsi bir səhnə əsərinə layiqdir desək yanılmanıq. Xocalıya aid poemanı həyəcansız oxumaq olmur. Xalqımızın başına açılan min bir müsibətdən bəhs edir. Poema Allaha şikayətlə başlanır:

Allahım vətəni olmayan kəsə,
Mənim torpağımda sən vətən verdin.
Erməniyə hörmət edirsən nəsə,
İndi qudurubdur həmin namərdin.

Haylar Azərinin nökəri olub,
İllərlə qapımda yallanıb gündə.
Qeyrətsizim axçinin əri olub,
Onları gözümlə görmüşəm mən də.

Çingizin çəkdiyi o səhnələrə,
Baxdıqca bir daşdan ürək gərəkdi.
Çəkdikcə ağladı Çingiz min kərə,
Əhəmiyyət verməyən vəhşi ürəkdi.

Hamilə qadının qarnını yarıb,
Çıxarıb oradan körpə uşağı.
O həmin uşağı süngüyə taxıb,
Olub ləzzət ilə ona baxmağı.

Belə səhnələri poema boyu yana-yana yazan Nəriman Əyyub sanki hər bir misrada hönkürüb ağlayır. Bütün xalqını ayıq olmağa və cihada çağırır.Vəhşi düşmənə qarşı nifrət hissi oyadır:

Rusun şinelinə girsə də haylar,
Vətənim verəcək öz qərarını.
Haylar edəcəkdir onda haraylar,
İtirəcək axçisini, yarını.

Ali Baş Komandan icazə versə,
Qarabağı alacaqdır ordumuz.
Onu mən deyirəm qısaca-kəsə,
Düşmən əllərində qalmaz yurdumuz.

Poemanı oxuduqca sanki özünü Qarabağ müharibəsində sayırsan. Qatı düşmənlərimiz olan Zori Balayanları, Serj Sərkisyanları lənətləyirsən. Klassik şer nümunəsi olan rübayilərində çox mətləblərdən danışır. Zəhmətsiz varlanan, qara xalqa yaxşı baxmayan adamları poeziya dili ilə qamçılayır:

Zəhmətsiz var ilə quduranları,
Varla cılızlaşan "ölücanları".
İnsan saymamışam, sayan deyiləm,
Belə xalq malını o yığanları.

Zəhmətsiz varlanan öyünməsin heç,
O var halal deyil, axır ondan keç.
Şüurlu övlada var lazım deyil,
Şüursuzsa varı tez edəcək puç.

Hörmət eylə, özün hörmətlə yaşa,
Vaxt gələcək ömür çatacaq başa.
Elə işlər gör ki xalq səni sevsin,
Nəinki gedəndə xalq tutsun daşa

Nəriman Əyyub həyata çox açıq gözlə baxır.

Olan xoşagəlməz halları vaxtında görür. Gördüyü hadisələrin üstündən keçmir. Vaxtında münasibətini şer vasitəsi ilə bildirir. Hər şeyi vaxtında görmək və ona öz münasibətini bildirmək yazar üçün yaxşı haldır.

Çox da kədərlənmə Zahid Xəlilov,
Artıq dünyamızda insan qalıb az.
Varlı bir ovçudur, kasıb isə "ov",
Ona görə kasıb olubdur nasaz.
***
Siz Allah yalanı söyləməyin siz,
Sovet Dövlətini yıxdı yalanlar.
Sözləri söyləyin doğruca, əziz,
Yalanı söyləyir geri qalanlar.
***
Zəmanə dəyişdi, qudurdu insan,
Zəhmətsiz var dəyişdirdi çoxların.
İnsan çirkli doğulmayıb anadan,
Fəqət pul çoxunu eyləyib harın.

Nəriman Əyyubun əsərlərini oxuduqca zövq alırsan. Poemalarından, rübailərindən, qoşmalarından doymursan. Özünəməxsus dildə tərənnüm etdiyi bu əsərlər geniş oxucu üçün çox qiymətlidir. Onun əsərlərinin dərinliyinə varanda çox mətləblər aydın olur. Hər bir əsərini diqqətlə, axıra kimi oxumaq çox faydalıdır. Nəriman Əyyub xalq duyğularından yazmağa üstünlük verir. Onun yaradıcılığı müxtəlif səpkili mövzu əhatəsinə malikdi. Rübailərində eşqin, mərdliyin insanlığın, mənasını düşüncələrini yazır. Bütün yaradıcılığının məhvərini şərtləndirən xalq duyğularıdır: Xalqın dərdinə daim ağlayır. Zərərli rüşvətxorluq əleyhinə üsyan edir, tənqidi olan qatı sözünü deyir.

Kəfəndə cib yoxdur yığdıqlarını,
Yığıb aparasan gedəndə gora.
Gor da qəbul etmir olan harını,
Faydası yox peşman olanda sonra.

Nəriman Əyyub yoxsul təbəqənin şəraitindən, çətin güzərandan yazır. İşsizliyə dözməyən, kəndlərimizi qoyub başqa ölkələrə gedən gənclərimizin taleyinə acıyır. Həqiqəti bəzəkdüzəksiz deməyi xoşlayır. O, kövrək qəlbində Qarabağ dərdini, Vedibasar niskilini daşıyır. Gözəlliyə, haqq ədalətə tapınan vətəndaş amalı, fəlsəfi düşüncələri poetik lövhələrlə heyrətamiz obrazlara dönür şerlərin, rübailərin hər birində. Nəriman Əyyub Vedibasarın Milli dərəsində dünyaya göz açıb, nəfəsini bulaqların sərinliyindən, çayların şəlalələrin ahəngindən götürüb. Ana təbiət onun ruhuna qanad, ilhamına həzin bir şirinlik gətirib. Hələ orta məktəbdə dodaqlarında şirin misralar səslənib. O misraları uzun müddət ürəyində gəzdirib, nəşriyyat qapılarını döyməyib.

Taleyi onu iyirmi yaşında mühasib işləməyə məcbur edib. İlhamına qısılıb o zaman hesab sayğac dənələrini dığırlamaq ilə məşğul olub. Şerini yazıb, içtimai bəlalara qarşı barışmamazlıq onun yazılarının əsasını təşkil edib. Qəlbində, gözlərində bədii sözün şöləsi canlanan Nəriman Əyyub şair qələminin qədrini bilən, ülviyyətini dərk edən bir qələm sahibidir. Qaçqınlıq, didərginlik Nərimanın yaradıcılığında mühüm yer tutur. Təqdir olunan cəhət həm də budur ki şair sözçülükdən qaçmağa çalışır O, bədii yaradıcılıq məsuliyyətinin ağırlığını başa düşür. Nəriman Əyyub onu narahat edən hər bir hadisəyə, sözə dərhal öz münasibətini bildirir. O, 2003-cü ildə erməni prezidentini təbrik edən Türkiyənin prezidenti Əhməd Nejdər Sezərə şer yazıb göndərib.

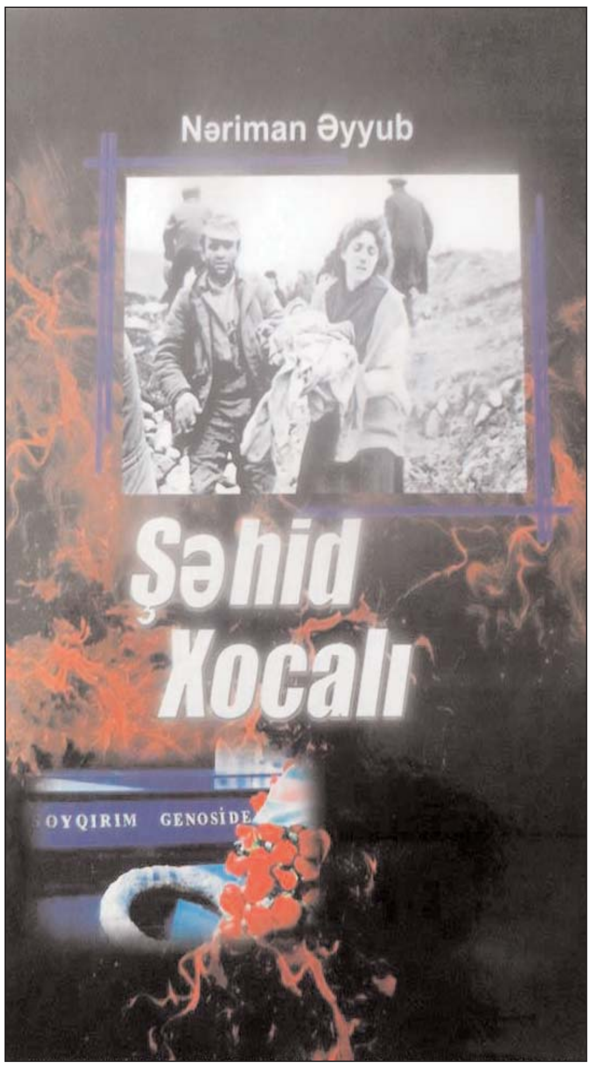

Sən necə dostsan ki dostluğu atıb,
Qatı düşmənimi təbrik edirsən.
Bu acı həqiqət bizlərə çatıb,
Xoşa gəlməz yolla hara gedirsən?

"Namus" kitabı səhifə 43.

Eləcə də İrəvanda saxta soyqırımı abidəsinə əklil qoyam İran prezidenti Məhəmməd Xatəmiyə "Nəyə baş əydin" şerini yazıb göndərir:

Nəyə əklil qoydun, nəyə baş əydin?
Sən islam xalqının uzaq görəni.
Böyük Türk xalqının qəlbinə dəydin,
Dığa yaltaqlandı, aldatdı səni.

Əklil qoyduğun yer şeytan yuvası,
Uydurulmuş yalan soyqırımıdır.
Torpaq almaq üçün dığa sövdası,
Türkün sinəsinin gen şırımıdır.

Nə ad verək sənə, müsəlman qardaş?
Əsgər Akayev də bir vaxt uduzdu.
Qırğız başçısına olmusan yoldaş,
Sənin də, onun da ürəyi "buzdu".

"Haray" kitabı 2005 il səhfə 58.

Eləcə də Ramil Səfərov erməni öldürüb tutulan zaman Zərdüşt Əlizadə "525-ci qəzet" də belə bir çıxış etmişdir ki Ramil Səfərovun ailəsi erməninin ailəsindən üzr istəməlidir. Nərimana xoş gəlməyən bu çıxışa dərhal cavab verərək şeir yazmışdır.

Eşitdiyim sözə inanmadım mən,
Hansı adı verək sənə Zərdüşt bəy?
Belə bir fikri söylədin nədən?
Sənə nifrət edər nənə, Zərdüşt bəy!

Baş sağlığı verək yağı düşmənə?
Qulaq asaq sizin kimi dönənə?
Bu dönüklük hardan gəlibdir sənə?
Doğru cavab söylə mənə Zərdüşt bəy.

Ramil Səfərovdur Milli Qəhrəman,
Azərbaycan üçün verər şirin can.
Sizə həqiqəti dedi Nəriman,
İnanmıram kişi dönə, Zərdüşt bəy.

"Haray" kitabı 2005. Səhifə 80.

Yenə də bu günlərdə Dahi Səməd Vurğuna böhtan atan və hətta təhqir edən Sərdar Cəlaloğluna da öz münasibətini bildirərək bu kitabda gedəsi Sərdar Cəlaloğlu şerini yazmışdır.

Sərdar Cəlaloğlu başından yekə,
Bir qələt etmisən başa düşmədən.
O səndə qalacaq daimi ləkə,
Bu fikir başına gəlibdir nədən?

Səməd Vurğun dünya şöhrətli şair,
O, uca bir dağdı, sən isə təpə.
Onu xalq özünə peyğəmbər sayır,
Sən isə dənizdə sısqaca ləpə.

Beləliklə 17 bənddən ibarət bir şer yazaraq öz yanan ürəyini boşaltmışdır. Nəriman Əyyubun təbilik, səmimilik aləmində ikiüzlülüyə, yalançılığa yer yoxdur. Hamını da belə görmək istəyir.

Bəzən seçilməyir yaxşıyla-yaman,
Deyin insan hara, yamanlıq hara?
Arzulayır bəzi vəzifə, maşın,
Nə zaman istəsə gərəyi olsun.
Mənimsə arzumdur dostun-sirdaşın,
Saf qəlbi, vicdanı, ürəyi olsun.

Bəzən Nərimanın misralarında nə isə çatmadığını hiss edirsən. Fəqət onlar məzmundan doğan daxili bir ritm, musiqiyə malikdir. Dilin qəlizliyi, söz oynatmaq ona yabançıdır. Mən eşitdiyimə, bildiyimə görə Nəriman heç vaxt düz, hamar yol arzusunda olmayıb. Eniş-yoxuş onu qorxutmayıb, həmişə bu yollarda qarşısına çıxan hər şeyə xeyirxahlıqla yanaşıb, hamıya qayğı göstərməyə çalışıb.

V.İ.Suxomlinski deyib: "Başqasını duyğusunu çəkə-çəkə öz ömrünü başa vuranlar ən gözəl və eyni zamanda ən xoşbəxt insanlardı". Sən də xoşbəxtsən Nəriman Əyyub.

Sənə uzun ömür, can sağlığı və yeni-yeni əsərlər yazmağı arzulayıram. Qoy qələmin iti olsun!

HÖRMƏTLƏ. OSMAN ƏFƏNDİYEV
Fəlsəfə elmləri doktoru, professor.

Serokwezîr serdana Bexdayê dike

AVESTA KURD / Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê bi serokatiya

şandeyeke bala dê serdana bexdayê bike û pirsa budceya sala 2014ê û pirsa hinartina nefta herêma Kurdistanê bi bazarên cîhanê bi rêya Tirkiyeyê digel berpirsên hikûmeta Bexdayê gotûbêj bike.

Li gor malpera fermî ya hikûmeta Kurdistanê sibê roja yekşemiyê 19.01.2014ê serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî dê bi serokatiya şandeyekê ku, ji Îmad Ehmed cîgirê serokwezîr, Aşitî Hewramî wezîrê samanên xwezayî, Alî Sindî wezîrê pilandanê û ji berpirsên wezareta fînansê a hikûmeta Kurdistanê pêk tê, serdana Bexdayê bike û digel serokwezîrê Îraqê û mezine berprisên Bexdayê re bicive. Pirsa budceya sala 2014ê a Îraq û pirsa hinartina nefta herêma Kurdistanê bo bazarên cîhanê bi rêya Tirkiyetê dê mijarênserke yên danûstandinên navbera Hewlêr û Bexdayê bin.

Weke tê zanî roja 15ê vê mehê hikûmeta Îraqê, bêy razîbûna kurdan, budceya sala 2014ê a Îraqê pesind kir û gefên birîna budceya pişka herêma Kurdistanê jî kirin.

Bexdayê bêy kurda budecya 2014ê pesind kir

Hikûmeta Îraqê di civîna xwe ya îro de, bê razîbûna kurdan, budceya sala 2014ê pesind

kir û ji parlamentoya Îraqê re şand. Mecîd Heme Emîn wezîrê saxlemiyê yê hikûmeta Îraqê, li dor pesidnkirina budceya sala 2014ê a hikûmeta Îraq, di daxuyaniyekê de ji Rûdawê re got ku, reşnivîsa pirojeya budceya Îraqê ji Kurdistanê neçar dike ku, dahatiniyê neftê radestî Bexdayê bike û eger herêma Kurdistanê wê yekê neke Bexda dê budceya pişka herêma Kurdistanê qut bike. Civata wezîrên hikûmeta Îraqê bê razîbûna kurdan budceya sala 2014ê pesind kir û di dema dengdanê de wezîrên kurd, wezîrê koç û koçberan, wezîrê saxlemiyê, wezîrê bazirganî û cîgirê serokwezîrê Îraqê ji civînê derketin û civîn pirotesto kir. Pesindkirina budceyê û pirsên girêdayî herêma Kurdistanê divê Bexda û Hewlêr bi lihevhatin, ne bi dengdanê, bigihin rêkeftinê. Bi vê biryarê serokwezîrê Îraqê pirsgirêkên bi herêma Kurdistanê kûrtir û aloztir kirin.

Helîkopterên nû yên Kurdistanê

Hikûmeta Herêma Kurdistanê hejmarek helîkopterên medenî yên herî pêşketî ji kompa-

nyayekî mezina Amerîka kirî.

Hikûmeta Herêma Kurdistanê hejmarek helîkopterên medenî yên herî pêşketî ji kompanyayekî mezina Amerîka kirî.

Ev raport zanyarî li ser wan helîkopteran û cûreyên wan zelal dike:

Serokê Herêma Kurdistanê bi serdanek berev welatên Ewrupa birêket

Fuad Husên Serokê Dîwana Serokayetiya Herêmê li daxuyaniyek de ragihand ku birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê li gel şandekî, êvariya doh çarşem 15/01/2014 bi mebesta serdan kirina çendîn welatan, berev Ewrupa birêket. Fuad Husên her wiha eşkere kir ku Serok Barzanî li vê geştê de serdana çendîn welatan dike û guftûgo li gel gelek li Serok û Berpirsên wan welatan dike û rêzdar beşdarî li korbenda Aboriya Cîhanî Davos dike ku li rojên 22-25 ê vê mehê li Swîsre birêve diçe û li vê korbendê de Serokê Herêmê komek hevdîtin û çavpêketinê li gel serkirdeyên beşdarbuyan de

dibê û di derbarê rewşa aborî û siyasiya Iraq û Kurdistan û herêmê de beşdarî li çend civînan de dike.

Hêjayî gotinêye eve duyem care Serok Barzanî beşdarî li vê korbenda cîhanî de dike û vexwendina rêzdar jî ji bo vê korbenda berfireh ku hejmarekî zêdeyê serkirdeyên welatên cîhanê têda amade dibin, pêgeha pêşketiya aborî û siyasiya Herêma Kurdistanê diyar dixe ku bi cûreyek li pêşve çûye û li ser astên cûda cûda de bûye cihê girîngiya navendên girîngên cîhanê. Şanda li gel Serok Barzanî ya li vê geşta Ewrupa de ji birêz Fuad Husên Serokê Dîwana Serokayetiya Herêma Kurdistan, Aştî Hewramî Wezîrê Samanên Siruştiyên Hikûmeta Herêma Kurdistanê û Felah Mistefa Berpirsê Fermangeha Peywendiyên Derveya Hikûmeta Herêm û hejmarek ji şêwirmendan pêkhatiye.

Peyama pîrozbahiya Serokê Herêma Kurdistanê ya ji bo salvegera damezrandina kanala asmanî ya Kurdistan TV

Bi navê xwedayê mezin û dilovan. Rêzdar birêveber û karmendên kanala asmanî ya Kurdistan TV.

Bi helkefta panzdehemîn salvegera damezrandina kanala asmanî ya Kurdistanê, germtirîn pîrozbahiyê li we yên ezîz û delal dikim û ji bo we hêviya berdewamî û zêdetir pêşketinê dixwazim.

Kanala asmanî ya Kurdistan TV yekemîn telefizyona asmanî ya Iraq û Kurdistane û li destpêka damezrandina wê li ruyê siyasî û civakî û hunerî û rewşenbîrî ve pêşeng bûye û bi ruhê hestkirina bi berpirsiyariya nîştimanî û neteweyî kar kiriye.

Hêvîdarim berdewam sûd ji pêşketina berdewamiyên teknîkî ya ragihandinê wergirin heta li pêşxistina welat û hişyariya gelê me û bergiriya li daxwazên wê yên rewa û xweşdiviya welat û belavkirina kultûrî ya birayetî û lêborînî her li pêşeng da bimînin. Destxweşiyê li we dikim û ji bo we hêviya serketinên zêdetir dixwazim.

Mesûd Barzanî
Serokê Herêma Kurdistanê
16/01/2014

Ban Ki-moon li Kurdistanê bi Kurdî axaft

Ban Ki-moon Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekgirtî ku îro bi serdaneke fermî gihîşt Hewlêra paytexta Herêma Kurdistanê li civîneke rojnamevaniyê de bi Kurdî axaft. Ban Ki-moon Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekgirtî ku îro bi serdaneke fermî gihîşt Hewlêra paytexta Herêma Kurdistanê li civîneke rojnamevaniyê de bi Kurdî axaft. Ban Ki-moon li serdana xwe ya Herêma Kurdistanê de di derbarê rewşa penaberên

Suriyê li Kurdistanê de zanyarî wergirt û piştî wê li civîneke rojnamevaniyê de bi zimanê Kurdî got: Rojbaş, beyanî baş, zor zor spas... Ban Ki-moon ji bo wan alîkariyên ku Hikûmeta Herêma Kurdistanê û xelkê Kurdistanê pêşkêşî penaberên Suriyê kirine spasiya xelkê Kurdistanê û Hikûmeta Herêma Kurdistanê kir. Biryare Ban Ki-moon îro li gel Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê û Nêçîrvan Barzanî Serok Wezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê re hevdîtinan pêk bîne.

Divê em ji her demî zêdetir doza serxwebûnê bikin

Dema em li ser dîroka xwe lêkolînê dikin, dibînin ku ji ber ku di qada navnetewî de dostên me kêmbûn heta hemû cihan, li gor berjewendîyên xwe, li dijî me bû; welatê me perçe bûye û em heta niha bindest mane. Divê perçebûnê de para Brîtanyayê gelek e. Bi taybetî jî di dema Lozanê de, Brîtanya hêzeke pir mezin bû û di biryara perçebûna Kurdistanê de xwedî tesîreke mezin bû.

Îro, Wezîrê Derveyê ya berê yê Brîtanya dibêje ku: "Li Sûrîyeyê niha dema cîbicîkirina Peymana Sewrê ye."

Wezîrê berê yê dewleteke ku Peymana Sewrê xera kir, îro dibêje ku niha dema cîbicîkirina Peymana Sewrê ye. Ev mînak bi xwe nîşan dide ku rewşa sîyasî ya cihanê çi qas guherîye.

Her dewletek li gor berjewendîyên xwe yên netewî tevdigere. Do, li gor berjewendîyên xwe yên netewî li hember me Kurda tevdigerîyan. Welatê me perçe kirin. Li hember jenosîdan bêdeng man. Di şerekî de tim alîkarîya dijminên me dikirin. Şêx Seîd, Seyîd Riza, Broyê Hesikê Têlî, Mele Mistefa Barzanî û gelekên din ji ber vê yekê di têkoşîna de negihaştin asta dawî. Heta Komara Kurdistanê ya Mahabadê jî ji ber vê yekê hilweşîya. Ew bin neketin, lê ji ber ku hemû cihan li hemberî wan bû serxwebûnê jî bidest nexistin. Îro, di qada navnetewî de dijminên me kêm, dostên me zêde bûne. Helbet ên ku dibin dostên me, dîsa li gor berjewendîyên xwe tevdigerin. Ew qanûna cihanê ye ku naye guhertin. Brîtanî di peyveke xwe de dibêjin "Polîtîkayên Brîtanîyan tuneye, berjewendîyên Brîtanîyan heye." Helbet ew dostanî jî li gor berjewendîyên

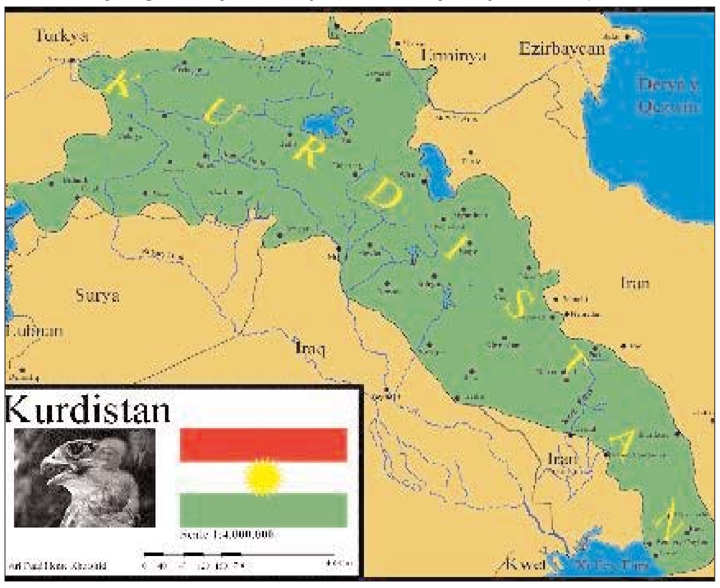

wan e. Mijara girîng ewe ku wek netewek berjewendîyên me çi ne di vê dostanîyê de.

Divê îro em ji her wextî zêdetir doza serxwebûnê bikin. Ji ber, wek ku ji peyvên Wezîrê Derve yê Brîtanya yê berê jî xuya dibe, şert û merc li gor berê baştir in. Erka me ewe ku em sîyaseta cihanê baş binirxînin û li gor wî sîyaseta xwe yê netewî bi rê ve bibin.

Roger Çaxer

NTV: Kurd li ser deryaya neftê dijîn

Bernameya Pasaporta televizyona NTV raporek di derbarê nefta Kurdistanê de hatiye belav kirin û li gor wê raporê Kurdistan (Kurdên Iraqê) li ser deryaya neftê de dijîn û hewl didin ku ji vê çavkaniyê sûd wergirin û neftê bişînin bazara derve.

Bernameya Pasaporta televizyona NTV raporek di derbarê nefta Kurdistanê de hatiye belav kirin û li gor wê raporê Kurdistan (Kurdên Iraqê) li ser deryaya neftê de dijîn û hewl didin ku ji vê çavkaniyê sûd wergirin û neftê bişînin bazara derve.

Her wiha li raporê de dide zanîn ku Kurdistan bi vê nefta xwe bûye xwediyê girîngiyeke stratejîk û li hevsengiyên rojhilata navîn de bûne xwedî gotinê.

Barzanî: Em dest ji mafên xwe bernadin

Di çarçoveya serdana xwe de bo Ewropayê, îro roja şemiyê 18.01.-2014ê li Vîyenaya paytexta Austiryayê, Mesûd Barzanî serokê herêma Kurdistanê ji aliyê Hanz Fîşer serokomarê Austiryayê ve hat pêşwazî kirin û di civîneke de hijmareke pirsên aktuel di rpjeva Kurdistan, Îraq û herêmî de gotûbêj kirin.

Piştî civînê serkê Kurdistanê û serokomarê Austiryayê di preskonferenseke de naveroka civîna xwe ji mediyayê re eşkere kir.

Mesûd Barzanî serokê Kurdistanê behsa serdana xwe ya bo Austiryayê kir û got:

- Berî Hanz Fîşer bibe serokomarê Austiryayê, ew dostê meye, zêdetir ji 30 salan e em dostên hev in, ev serdana me bo Austiryayê serdana dost bo dost e.

- Civîna me digek seromarê Austiryayê gelek dostane bû, me li ser gelek pirs û mijarên giring û rewşa hermî û rewşa cîhanê gotûbêj kir. Li ser tev pirsan dîtinên me nêzîkî hev in.

Li dor pirsgirêkên navbera Hewlêr û Bexdayê jî serok Barzanî got:

- Nuha hikûmeta herêma Kurdistanê û hikûmeta Îraqê li ser danûstandinan berdewam in û em hêvîdar in hemû pirsgirêk bi rêya danûstandin û diyalogê bên çareser kirin. Destûra Îraqê pirsa çewaniya bikaranîna enerjî û neftê eşkere kiriye û herêma Kurdistanê jî, di warê neft û enerjiyê de, li gor destûrê tevdigre. Em tu carî dest ji mafên xwe yên destûrî bernadin

Gelo vê carê pirs çareser dibin?

Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê bi serokatiya şandeyeke bala dê serdana bexdayê bike û pirsa budceya sala 2014ê û pirsa hinartina nefta herêma Kurdistanê bi bazarên cîhanê bi rêya Tirkiyeyê digel berpirsên hikûmeta Bexdayê gotûbêj bike. Li gor malpera KDP.info sibê roja yekşemiyê 19.01.-2014ê serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî dê bi serokatiya şandeyekê ku, ji Îmad Ehmed cîgirê serokwezîr, Aşitî Hewramî wezîrê samanên xwezayî, Alî Sindî wezîrê pilandanê û ji berpirsên wezareta fînansê a hikûmeta Kurdistanê pêk tê, serdana Bexdayê bike û digel serokwezîrê Îraqê û mezine berpirsên Bexdayê re bicive. Pirsa budceya sala 2014ê a Îraq û pirsa hinartina nefta herêma Kurdistanê bo bazarên cîhanê bi rêya Tirkiyetê dê mijarênserke yên danûstandinên navbera Hewlêr û Bexdayê bin. Weke tê zanî roja 15ê vê mehê hikûmeta Îraqê, bêy razîbûna kurdan, budceya sala 2014ê a Îraqê pesind kir û gefên birîna budceya pişka herêma Kurdistanê jî kirin.

D.X.B û Samaritans Purse pêkve alîkariya penaberên Rojava dikin

Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî û Rêxistina Samaritans Purse xêrxwazî 4 hezar sopa û ronahiyên bi battery li ser penaberan de dabeşkir. Bi mebesta zêdetir alîkarî kirina penaberên Rojavayê Kurdistanê û ji bo wan dabînkirina pêdiviyên zivistanê, Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî bi hemahengî li gel rêxistina Samarîtans Purse xêrxwaziya mesîhî 4 hezar sopa û ronahiyên bi battery li ser penaberên Rojavayê Kurdistanê li wargeha Kevirgoskê dabeşkir.

Bi hemahengiya di navbera Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî û rêxistina Samarîtans Purse xêrxwaziya mesîhî û bi hevkariya birêveberiya giştî ya karubarê mesîhiyan li Wezareta Ewqafa Hikumeta Herêma Kurdistanê, ji bo zêdetir xizmetkirina penaberên wargeha Kevirgoskê û ji bo wan dabînkirina pêdiviyên zivistanê, li helmetekî hevbeş de 2 hezar sopa û 2 hezar ronahiyên bi battery li ser 2000 malbatên penaberên wargehê de dabeşkir.

Hak-Parê li Amedê namzetên xwe da nasandin

AVESTA KURD / Partiya Maf û Azadiyan HAK-PARê, li

Amedê, di salona Otêl Lîluz da bi beşdarîya Serokê Giştî yê HAK-PARê Kemal Burkay, namzetên xwe yê şaredariyên Amed û Herêma Bakûrê Kurdistanê bi merasîmek da nasandin.

Kemal Burkay bi vê mebestê axaftinek bi Kurdî û Tirkî kir û da zanîn ku ew jî, wek hemû partiyên din, ji bo dengê xwe bidin bihîstin û partiya xwe bidin nasandin, her usa jî, ji bo netîceyeke baş bistînin tevlî hilbijartinên herêmî dibin.

Burkay, dı axaftina xwe da got: "Eger partiyek hehcedarî pê hebe derdikeve warê sîyasetê. Eger ew parti siyaseteke gor dil û daxwazên gel bi rêva bibe, mezin dibe û rola xwe dilîze. Lê partiyeke mezin jî ger gor daxwazên gel kar neke di zeman da dihele û winda dibe. HAK-PAR partiyeke gor dil û daxwaza gel e. Ji ber ku HAK-PAR berî hertiştî çareseriya pirsa Kurd dixwaze li ser esasê wekheviyê. Ev jî feederalî ye. Her usa em dibêjin Kurdî bibe zimanê fermî digel Tirkî. Ji dibistanê heya zanîngehê Kurd bikaribin bi zimanê xwe perwerde bin. Kurd herêma xwe bi destê xwe îdare bikin. Meclis û hukumeta wan ê herêmî hebe. Di nav wan 25 partiyên ku dikevin hilbijartinê tenê HAK-PAR e ku çareseriyeke han dixwaze."

Burkay, her usa got: "Em digel pirsa Kurd, çareseriya pirsa Elewîyan jî dixwazin. Elewîyan jî gelek zulim dîtine. Divê heqên wan jî bê nasîn û herkesek çi Misilman, sunî û Elewî, çi Xiristîyan, Mûsewî û Êzdî di bîr û baweriya xwe da azad be, zulm û neheqî nebîne." Burkay got: "Em wek HAK-PAR her usa jî demokrasiyeke fireh dixwazin, mafê jinan û xebatkaran diparêzin, em li gel parastina dor-ber û jîngehê ne. Di îdara herêmî da jî daxwaz û pêşniyarên me gor dilê gel e. Emê ji bo bajarên nûjen û delal kar bikin. Ev tişt, ango azadî, aşitî, demokratî û bajar û gundên delal hemû wek zincîrekî bi hevra girêdayî ne. Bi vî awayî mirov bextewar dibin. Bona vê yekê HAK-PAR partiyek gor dilê gel e û di vê hilbijartinê da dengê gel û piştgiriya gel dixwaze." Burkay di axaftina xwe da her usa gazî heval û dostên HAK-PARê kir ku bi dil û can, mil bi mil kar bikin, deng û daxwazên Partiyê bidin bihîstin.

Burkay piştre endamên ji bo serokatiyên şaredariyên bajar û bajarokên herêma Kurdistanê, Amed, Van, Batman, Mêrdîn, Enteb, Ruha, Meletye, Elazîz û yên dinê yek bi yek da nasîn.

Ji bo şaredariya Amedê wek namzet Sevgî Moray hat destnîşankirin. Moray jî di merasîmê de axaftinek kurt kir û da zanîn ku ji bo çareserkirina pirsa kurd pirsên heyî piştgiriya gelê Amedê xwest.

Sevgî Morayê daxwaza piştgiriyê ji gelê Amedê kir û weha dawî li axaftina xwe anî; "Werin em dest bidin hev daku bikaribin bextreşiya xwe bighurînin. Werin em mil bidin hev daku bikaribin şaredariyeke adil ku ji hemû çînên civakê re di heman nîzîgiyê de ye, saz bikin."

Hak-PAR
Buroya Çepemenî
18 Çileyê Paşîn 2014

Li Roboskê 7 kes hatin binçavkirin

Şirnex (Rûdaw)- Hêzên Artêşa Tirkiyî îro serê sibê bi ser gundê Roboskê de girtin û di serdegirtina malan de 2 hemwelatiyên Kurd ên ku ji komokujiya brî 2 salan xelsa bûbûn, binçavkirin.

Li gor nûçeya DÎHAyê, îro serê sibê saet 5 yekîyenên leşkerî bi ser malên gundê Roboskê de girtin. Leşkeran di serdegirtina malan de 7 kesên di komkujiyê de xizmên xwe wenda kiribûn, binçav kirin.

Di serdegirtina malan de hemwelatiyên bi

navên Faruk Encu, Kerem Enc, Yılmaz Enc, Hîkmet Alma, Cevher Uren, Celal Encu, Servet Encu hatin binçavkirin.

Di nûçeyê hatiye gotin ku dema kurê Kerem Enc, Yilmaz Enc li dijî leşkeran derket û nexwest bavê wî bê binçavkirin rastî tundiya leşkeran hat û ew jî hat binçvkirin.

Li gor heman ajansê "Leşkeran piştî 7 kes bençav kirin li wan dan û ew birin Fermandariya Cendirmeyan a Gunde Bêcuhê".

Di nûçeya e hatiye gotin ku lêgerîna leşkeran a li malan û gund berdewam dike û heta niha sedema serdegirtina malan nehatiye zanîn.

Hefteya borî hemwelatiyan li dijî "rêya ewlekariyê" ku li ser sînor tê avakirin çalakiyek pêk anîn û nerazîbûnê li dijî hatina walî nîşan dan, lê ew rastî êrîşa leşkeran a bi bombeyên gazê hatin û ciwanê bi navê Serhat Encu birîndar bûbû.

Şeva 28ê Kanûna 2011an li nêzîkî gundê Roboskê yê Qilabana Şirnexê, di encama êrîşa balafirên şer ên Tirkiyê de 34 gundî hatin kuştin.

Roja 7/1/2014 Dozgeriya Leşkerî ya Serfermandaiya Tirkiyê derbarê doza komkujiya Roboskê de biryar da ku doz bê girtin û êdî neyê şopandin.

Kurd dibe endamê rêxistineke cîhanî ya NY

Li ser vexwendina Wezareta Rewşenbîrî û Werzîş û Lawan, Rêxistina Lawên Aştî ya Cîhanî ya ser bi Neteweyên Yekgirtî hatine Kurdistanê û serdana Serokê Herêma Kurdistanê kirin. Li ser vexwendina Wezareta Rewşenbîrî û Werzîş û Lawan, Rêxistina Lawên Aştî ya Cîhanî ya ser bi Neteweyên Yekgirtî hatine Kurdistanê û serdana Serokê Herêma Kurdistanê kirin.

Endamên Rêxistina Lawên Aştî ya Cîhanî ser bi Neteweyên Yekgirtî daxwaz ji rêxistinên komela medenî ya Herêma Kurdistanê kir her plan û projeyeke wan hebe li rêya wan endamên Kurd yên rêxistina wan ve dikarin bigihînin rêxistinê û behsa ewe jî kirin ku ew ji bo karkirina li ser pirsa lawan li gel Herêma Kurdistanê bi awayeke berdewam li peywendî de dibin.

Yek ji endam û nûnerê welatê Afganîstanê zelal kir ku ew ji bo du tiştan hatine Kurdistanê, yek ji wan li nêzîk ve guftûgokirine li gel desthilatdarên Herêma Kurdistanê, paşê nasandin û guftûgo û hemahengiya wan li gel rêxistinên navxweyiya Herêma Kurdistanê ji bo karkirina li ser lawan û ew daxwazî û pêwîstiyên ji niha de xortên li Herêma Kurdistanê de li ruyê pêgeha wan û bilindkirina şiyana wan pêwîstiya wan pê heye. Rêxistina Lawên Aştî ya Cîhanî ser bi Neteweyên Yekgirtî ye û girîngiyê dide pirsên lawan û ajandayekî cîhanî heye, ji bo karkirin û pêşxistina şiyana

lawan û lêkolîna li ser girifta lawan li welatên cûda cûdayên cîhanê de, ji niha de Kurd jî endamê wê rêxistina cîhanî ye.

Serokê Kurdistanê beşdarî li Davos ê dike

Fuad Husên Serokê Dîwana Serokayetiya Herêmê li dax-uyaniyek de ragihand ku birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê li gel şandekî, êvariya doh çarşem 15/01/2014 bi mebesta serdan kirina çendîn welatan, berev Ewrupa birêket.

Fuad Husên Serokê Dîwana Serokayetiya Herêmê li dax-uyaniyek de ragihand ku birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê li gel şandekî, êvariya doh çarşem 15/01/2014 bi mebesta serdan kirina çendîn welatan, berev Ewrupa birêket.

Fuad Husên her wiha eşkere kir ku Serok Barzanî li vê geştê de serdana çendîn welatan dike û guftûgo li gel gelek li Serok û Berpirsên wan welatan dike û rêzdar beşdarî li korbenda Aboriya Cîhanî Davos dike ku li rojên 22-25 ê vê mehê li Swîsre birêve diçe û li vê korbendê de Serokê Herêmê komek hevdîtin û çavpêketinê li gel serkirdeyên beşdarbuyan de dibê û di der-barê rewşa aborî û siyasiya Iraq û Kurdistan û herêmê de beş-darî li çend civînan de dike.

Hêjayî gotinêye eve duyem care Serok Barzanî beşdarî li vê korbenda cîhanî de dike û vexwendina rêzdar jî ji bo vê korbenda berfireh ku hejmarekî zêdeyê serkirdeyên welatên cîhanê têda amade dibin, pêge-ha pêşketiya aborî û siyasiya Herêma Kurdistanê diyar dixe ku bi cûreyek li pêşve çûye û li ser astên cûda cûda de bûye cihê girîngiya navendên girîn-gên cîhanê. Şanda li gel Serok Barzanî ya li vê geşta Ewrupa de ji birêz Fuad Husên Serokê Dîwana Serokayetiya Herêma Kurdistan, Aştî Hewramî Wezîrê Samanên Siruştiyên Hikûmeta Herêma Kurdistanê û Felah Mistefa Berpirsê Fermangeha Peywendiyên Derveya Hikû-meta Herêm û hejmarek ji şêwirmendan pêkhatiye.

Sefera dîplomasî ya birêz serokê netewî, Massud Barzanî bi xêr be, li Kurd û Kur

Zanyarî ya siyaseta nav-netewî ji bo tev welatan girînge. Ev bi taybet ji bo welatêk bind-est ango nîv azad pêwîst û girîngtire.

Rojeva me de dîplomasî ji bo Kurd û Kurdîstan wek nan û av hewceyêk bi leze. Bes yê ku karibe navê Kurd û Kurdîstan bi fermî bîne ziman, serokê Here-ma Kurdîstan, birêz, Massud Barzanî ye. Bêgûman, birêz serokê netewî bi pisporî û netewperwerî ya siyasetvanî ya xwe deng û daxwaza azadî ya Kurdîstan şaxên navnetewî de bilind dike.

Em jibîr nekin ku banga azadî ya welatêk girêdahê nas-dana welatên dinên gerdûnê ne. Ku banga serxwebûna Kur-dîstan bê kirin, ewê kijan welat kertên kesk nîşan bidin, werim bihevre raman bikin:

• Kîjan welat dixwazin Kurda

bi fermî nas bikin?

• Dost û neyarên Kurda kîne? Neyarên veşartîyên Kurda kîne?

• Kîjan welat dixwazin bi Kurdare pewendî ya aborî, siyasî û çandî deynin?

• Kîjan welat ji Kurda razîne? Kîjan welat dixwazin demokrasî li li Navîna Rojhelat bê damezrandin?

• Kîjan welat bi taybet dixwazin Kurdîstan bi zagonên navnetewî bighîje mafên xwe?

• Kîjan welat dixwazin Îraq ji lîsta dûyemîna terora gerdûnê derkeve?

• Kîjan welat dixwazin Kurda ji lîsta teröre derxin, wek kesên rêzdar bibinin?

• Kîjan welat dostên neyarên Kurdane?

• Kîjan welat dixwazin ala Kurdîstan li ser axa Kurdîstan bibinin?

• Kîjan welat zimanê Kurda nav pewendîyên xwe de dixwazin kar bînin?

Belê, gerdûn bi xweşî ango nexweşîyên xwe ve roj bi roj berdewam dike. Çend welat zor pêş dikevin. Bi taybet welatên bandor wek; Amerîka, Brîtanya, Îsrael û yê ku bazara çekan de bilind dibe Brazîl gelek girînge ku dostê Kurda bin! Her wiha, ji ber endamî ya wê ya NATO'yê rewşa Tirkya girînge. Bêgûman pewendî ya welatan xizmet dixwaze. Xizmet ger li ser milê serokê netewî nebe, li ser vê şaxê de her Kurdêk netewperw-er bin mesûlîyeta Kurdîstana rengîn de ye ku piştgirî bide tev siyasetvanên xwe, bi taybet birêz serokê netewî, Massud Barzanî. Sembola rumetdarî, serkeftina netewî, navnetewî û sewgirandina azadî ya Kurdîs-tana mezin bêgûman birêz cen-abê serokê netewî, Masoud Barzanî ye. Îro ku Başurê Kur-dîstan azade, weyna birêz cen-abê serokê netewî, Masoud Barzanî û tev malbanta wî girîng û mezine. Wî, zaroktî, xwendin û gelek mafên xwe yê mirova gorî ya azadî ya Kurd û Kurdîstan kir û ji bo Kurdîstana mezin bin tev giranî ya siyasetên netewî û navnetewî de bi biryarên; zîrêk, dilsoz, dilawer û pisporî ya xwe berxwedanêk berz dide. Wî, ku ji Pûşper 2005'de bi fermî ji bo seroktî ya Herema Kurdîstan sond xwar, bawer dikim ku ew roj bê bi fermî sonda Kurdîstana mezin jî bixwe û Kurdîstanêk azad û aram diyarê me Kurda bike. Xwedê ji bo Kurd û Kur-dîstan herdem birêz cenabê serokê netewî, Masoud Barzanî û tev piştgirên wî biparêze.

Solin Hacador

Hevpeymaniya Niştimanî ya Opozîsyona Sûriyê biryara xwe da

Hewlêr (Rûdaw) - Hevpeymaniya Niştimanî ya Opozîsyona Sûriyê di civîna xwe Stenbulê de, biryara xwe ya dawî der-barê kongireya çareserkirina kirîza Sûriyê, Cenêv2, da.

Li gorî ajansên nûçeyan, di civînê de tenê 75 endam ji 120 kesan amade bibûn, ji ber ku di civîna 5-6ê mehê ya hevpeymaniyê de 44 endamên wê wek neraîbûna li hember tevlîbûna Hevpey-maniya di civîna Cenvê2 de vekişiyabûn. Lê hevpey-maniya îşev di civîna xwe ya Stenbolê ku duh (17.01.2014) destpê kiribû, bir-yar da ku tevlî kongireya Cenêvê bibe, lê bêyî ku dest ji mercên şoreşê berde. Ev biryara hev-peymaniya opozîsyona Sûriyê di demekê de hat ku pêr (17.01.2014) Wezîrê Derve yê Amerîka, John Kerry daxwaz ji hevpeymaniyê kiribû ku tevlî kongryê bibin “ji bo pêkanîna hêviyên gelê Sûriyê”.

Tê zanîn, Encumena Niştimanî ya Kurd li

Sûriyê jî beşek ji Hevpeymaniya Niştimanî ya Opozîsyona Sûriyê ye û ew jî dê tevlî şanda hevpeyamniyê beşdarî Cenêv2 bibe.

Ji aliyek din ve hevpeymaniya opozîsyona Sûriyê li Stenbolê ligel 4 grûpên çekdar ku di nav wan de Eniya Îslamî jî ye, danûstanê dike da wan razî bike ku ew jî tevlî kongireyê bibin.

Li Bexdayê çekdaran êrişî girtîgehekê kir

Hewlêr (Rûdaw) – Hat gotin, li paytexta Iraqê, Bexdayê, çekdaran bi otomobîlên

bombekirî êrişî girtîgehekê kirine û herî kêm 20 girtî dane revandin, di bûyerê de jî gellek kes hatine kuştin û birîndar bûne.

Îşev li bajarê Bexdayê, komek çekdar bi çek û otomobîlên bombekirî êrişî girtîgeha bi navê Ehdas li devera Topçî ya bajêr kirin.

Li gorî agahiyan, di bûyerê de herî kêm 20 girtî ji girtîgehê reviyane û herî kêm 5 kes hatine kuştin û 6 kes jî birîndar bûn. Tê gotin, di dema êrişê de pevçûn di navbera hêzên Iraqê û çek-daran de derketiye û heta niha jî li hinek dev-erên bajêr didome. Ji aliyekî din, hat gotin li taxa Mensûriye ya Bexdayê di encama teqîna oto-mobîleke bombekirî de 3 kes hatine kuştin û 8 kes jî birîndar bûne.

Li devera Nehze ya bajêr teqîn qewimiye û di bûyerê de kesek hatiye kuştin û 4 jî birîndar bûne, her wiha li devera Camîe ya bajêr jî oto-mobîlek bombekirî teqiyaye û di encamê de 5 kes hatine kuştin û 11 jî birîndar bûne. li taxa Edil jî teqînek bûye sedema kuştina 2 kesan û birîndarbûna 8 kesan.

Li devera Serafiye jî 2 kes ji ber teqîna oto-mobîlekê hatine kuştin û 6 kes jî birîndar bûne.

UN / Kurdistan: Rûpelek nû ya zêrîn û dîrokî

Serkeftinên Herêma Kurdistanê: ji bo pêşeroja Kurdistanê û çare-seriya pirsa Kurd helkeftinên qayim û bihêz bidest dixe. Di warê siyaseta aborî, civatî, enerjiyê û gelek babetên bingehîn de Başûrê Kurdis-tanê, pozisyona demokratîk û mod-ern / nûjen a Kurdistanê radixe ber çavê raya giştî ya cîhanî.

Bêguman di nav van serberziyên Kurdistanê de, rewşa pêşkeftinên di warê diplomasiyê de cîhek gelek girîng: ji bo Kurd / Kurdistanê digrin. Pirsa Kurd ji meydana dîplomatîk a cîhanî ji ber sedemên konjukturel û nexêr bi dehên salan ji aliyê dewlet û platformên navneteweyî ve paşguh hate xistin. Bi zanabûn girîngiya pirsa Kurd / Kurdistanê li ber raya giştî ya cîhanî hate kilîdkirin û pêşî li ber zanîn û zanyariyên li ser doza rewa ya Neteweyê Kurd hate girtin. Xebatên nexêr ên dijmin / dagîrk-erên Kurdistanê û konjuktura cîhanî ya di berjewendiyên serdestên Kur-distanê de nehişt ku: Kurd di şanoya cîhanî ya mirovayetiyê de cîh bigrin an jî rola xwe bilîzîn.

Rewşa azadyane û serbixwe ya Herêma Federe ya Kurdistanê, bi taybetî di çarçoweya birêvebirina pergala zîrekane ya siyasî, aborî û dîplomatîk ya Serokatiya Kurdistanê û siyaseta modern a Hukimeta Kur-distanê bi serpereştiya Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî, karî di navbeyna 10-12 salan de kilîda nexêr ku der-dora pirsa Kurd / Kurdistanê hatibû girêdan bişkîne û ji cîhanê re bide diyarkirin ku : Kurdistan partnerek / hevkarek zanyar, modern, demokratîk, ewle – ji bo cîhana pêşkeftî û demokrat e.

Ger, li herêma kompleks û tevlîh-ev a Rojhilata Navîn, li pêşerojek ewle, nûjen, demokrat û aştiyane bête hizrkirin, Kurd hevkerek herî

girîng a van hemû babetan in. Rol û funksiyona Herêma Kurdistanê rê li pêş projeyên demokratîk li herêmê vedike. Bi dînamizma xwe ya xurt û bingehîn Kurd di rêzên sereke: di navenda çareseriya pirsgirêkên Rojhilata Navîn û herweha duveroja herêmê de jî cîh digirin. Seredana Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yek-girtî Ban Ki – Moon ji bo Hewlêr a paytext û hevdîtinên Ki – Moon li gel Serok Barzanî, pozisyona Hewlêrê di qada dîplomatîk a cîhanî de carek din xist rojeva platforma herî girîng a cîhanî de. Ban Ki Moon li Hewlêrê çendîn caran di axaftinên xwe de bêjeyên kurdî bikar anîn. Ev yek jestek girîng ji Serokê mezintir û girîngtirîn rêxistina cîhanî ji bo Neteweyê Kurd / Kurdistanê bû. Li ser navê gelê Kurd, Serok Barzanî li paytext Hewlêrê, carek din ji Ki Moon û cîhanê re jî diyarkir – rojên geş û ronak li pêş Kurd û Kurdistanê ye!...

Stockholm: 15. 01. 2014
Cemal BATUN

DAMEZIRANDINA 15-SALIYA “KURDISTAN TV” PÎROZBE

Em hê xwandevan bûnê hesretê dengê radîoya Yêrêvanê û rojnama “Rîya teze” bûn. Paş wextîya, xwandevanê kurdên Sûrîyayê, Tirkîyayê, Îraqê, Îranê dihatin li Sovêtêye berê, wusa jî li Azerbaycanê dixwandin. Ewana rojname û kovarên kurdî dihanîn û nava xwandevanan belav dikirin. Me der bareyê Kurdistanê, buyerên rojê li Kurdistanê çi diqewimî em agahdar dibûn. Dewr derbazbû kasêtên kurdî derketin. Dengbêjên şorreşvan Şivanê Perwer, Meryem Xan, Eyşêşana Elî, Ehmed Arif Cizrayî, Gulustana Perwer û gelek dengbêjên gelên kurd stiranên şorreşkerîyê distiran û gel hişyar dikirin. Dewleta sovêtê belav bû, li rûbarê cîhanê pir guhartin çêbûn. Cara ewlîn têlêvîzîyona “Mêd TV” vebû.Ronakbîr û gellên kurd şabûneke çawa xewna şevan bibînin. Deng û rengên gelê kurdan û Kurdistanê belavî cîhanê bû. gelê kurd bi rîya “Med-TV”-ê bû netewîyeke yekbuyî. Sal derbasbun, bi rêya Melle Mistefa Barzanî û bi serokatîya Mesud Barzanî, bi qewata xwîna şehîdên gelên kurd, bingeha dewleta Kurdistana azad hat daynîn û gel piştî pir djwarîyan “şerbeta” Azadîyê dem kir. Şahî piştî şahîyê qismetî gelên meyî kevhar bû. Di sala 1999-a bi nabê şirîn, welatê gelê kurda Kurdistan “KÛRDISTAN TV”-ê hat damezirandinê. Derî bona rewşenbîr, helbestvan,nivîskar, hunermendên kurdên cîhanê vebû. Em jî cara ewlîn ji Azerbaycanê çûne Kurdistana şirîn û bûne mêvanê Rêvebirê giştî ya “Kurdistan- TV”-ê rêzdarê hêja kek Karwan Akrêyî. Kek Karwan nêzîkê mehekî ez mêvan kirim û min hemû bajar û gundên Kurdistanê zîyaret kir û hesretên salan şirîn-şirîn welatê xwe gerîyam. Hemû karmendên têlêvîzîyonê bi rêz harîkarîya me dikirin. Ez her çûnê Kurdistana Azad, “Kurdistan-TV”-ê dihesifînim çawa cîyê xebata xwe. Sûpas kek Karwan û hemû xebatkarên “Kurdistan-TV”-ê bona hemû tiştî. Kurdistana Azad buye cî û warê rewşenbîrên devrayî Kurdistanê, “Kurdistan-TV”-ê buye dengê gelê kurdên cîhanê. -” Kurdistan-TV”-ê bila 15-salîya we bi pêl û baskbe, bila bi dengê te ker û korên gelê cîhanê hişyar bin, kurdên meyî nijat parêz ji xewna bindestîyê rabin.

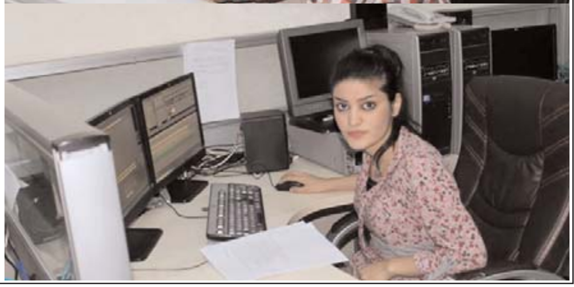

Şikir idi 18-e kanalên asîmanî mil dane millê we, bona yekbuna her çar parçên Kurdistanê berxwe didin.

Bila ew roj bibe wekî, em salvegera “Kurdistan-TV”-ê li Kurdistana yek buyî Azad derbas bikin.

Hemû xebatkarên “Kurdistan TV”-ra serkeftinê dixwazin!

Beşir Atalay: Öcalan Kürtlerin lideri

Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay'ın, Abdullah Öcalan için, "Beğenseniz de beğenmeseniz de Kürtlerin lideri Öcalan"

dediği belirtildi. Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay'ın, çözüm süreci konusunda yaptığı değerlendirmeler sırasında Abdullah Öcalan için, "Beğenseniz de beğenmeseniz de Kürtlerin lideri Öcalan" dediği belirtildi.

Ankara'da düzenlenen Büyükelçiler Konferansı'nda çözüm sürecini değerlendiren Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay, Kürtlerin istediği dil ve eğitim hakkı konusunda birçok örneği incelettirdiklerini belirtirken, geçmişteki tutumlarını sürdürerek "Bizim tercihimiz bunu özel okul ile başlatmaktan yana" dedi. Cumhuriyet gazetesine göre Beşir Atalay, çözüm sürecinin devam ettiğini belirterek, şöyle konuştu: "Bu süreçte beklenmedik riskler çıkabilir ancak süreç devam ediyor. Ne olursa olsun 1 yıldır terörden ölen yok. Bu süreç devam edecek. Peşi peşine iki seçim var önümüzde. Bu nedenle bu süreçte duraksama olması kaçınılmaz" mesajını verdi. Atalay, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'la görüşmelerin de devam ettiğini anlatırken, "Beğenin ya da beğenmeyin, Öcalan Kürtlerin lideri. Bir mekanizma oluşturduk. MİT Öcalan'la görüşüyor. Biz BDP'lilerle görüşüyoruz, onlar da Kandil'le görüşüyor."

Kürt sorunu ile ilgili "dış mihrak" sorusu da Atalay'ın önüne geldi. Bir büyükelçi söz alarak "Bize bu ülkelerle ve kanıtlarla ilgili bilgi verir misiniz? Çünkü isim zikretmeden bunları söylediğinizde biz görev yaptığımız ülkelerde zor durumda kalıyoruz" dediği öğrenildi.

ATALAY'A GÖRE ALMANYA VE İRAN SÜRECİ BALTALAMAYA ÇALIŞIYOR

Atalay'ın ise özellikle hükümetin iddiaları konusunda Almanya'yı işaret ettiği belirtildi. Atalay'ın bu soru karşısında İran ve Almanya'nın süreci baltalamaya yönelik çabalarını anlattığı iddia edildi.

Büyükelçilerin hükümetten gelen "dış mihrak" sorusunu önceki gün Meclis Başkanı Cemil Çiçek ile yaptıkları görüşmede de gündeme getirdikleri, Çiçek'in ise buna "devlet içerisinde bu tür ifadeler olur" karşılığını verdiği öne sürüldü.

Ruhban Okulu ve Aleviler konusunda Beşir Atalay'ın, büyükelçilere 4. reform paketi ile ilgili bilgi aktarırken de Aleviler ve Ruhban Okulu'na yönelik düzenlemelerin paketten son anda çıkartıldığını ifade etti.

Atalay'ın Alevilerin ibadethane talepleri konusunda ise "kendi aralarında da birlik yok" dediği iddia edildi.

Dersim Ortak Bellek Platformu, sonuç bildirgesini açıkladı

Bildirgede, Dersim'de 'soykırım' yapıldığı belirtilirken, Dersim'in canlı tanıklarının anlatımlarının bir tarih arşivi olarak toplanması talebinde bulunuldu, devletin resmi olarak özür dilemesi istendi. Dersim 37-38 Ortak Bellek Platformu, düzenlediği konferansın sonuç bildirgesini açıkladı. Bildirgede, Dersim'de 'soykırım' yapıldığı belirtilirken, Dersim'in canlı tanıklarının anlatımlarının bir tarih arşivi olarak toplanması talebinde bulunuldu, devletin resmi olarak özür dilemesi istendi. Dersimli akademisyen, hukukçu ve sanatçılarından oluşan Dersim 37-38 Ortak Bellek Platformu Ankara'da 2 gün süren konferansın ardından aldıkları kararları kamuoyuyla paylaştı. Birçok üyesi Dersimli olan, yeni oluşturulan yürütme kurulunun açıkladığı kararların başında, Dersim 37-38'de yaşananların tamamen bir soykırım olduğu görüşü yer alıyor. Bu karar doğrultusunda oluşturulan meclis, sorunun uluslararası boyuta taşınması için çalışmalara hazırlanıyor. Platformun 11 Ocak günü yaptığı "Türkiye'de Siyasal ve Toplumsal Yüzleşme Sürecinde DERSİM 37/38 Konferansı" ve 12 Ocak'ta yaptığı Dersim 37-38 Ortak Bellek Platformu Meclis toplantısındaki değerlendirmeler üzerinden ortaklaşılan konular da sonuç bildirgesi olarak sunuldu.

MEZAR YERLERİ, ARŞİV, KAYIP ÇOCUKLAR, YASAL DÜZENLEME...

Bildirgede, hiçbir kişi, grup veya kuruma karşı; öç alma duygusu taşımadan, şiddeti reddedip barışı savunarak, somut gerçeklerin kamuoyuna tüm çıplaklığı ile yansımasının baz alınacağı ifade edildi. Dersim 'de yapılanların "insanlığa karşı suç" olarak ele alındığı bildirgede, şu talepler sıralandı:

"Dersim'e yaşatılmış zulmün ve toplu kıyımın tüm açıklığı ile ortaya çıkarılması,

Dersim'in canlı tanıklarının anlatımlarının bir tarih arşivi olarak toplanması,

Seyit Rıza ve idam edilen diğer yol arkadaşları ile hapishanelerde ve sürgünde ölenlerin mezar yerlerinin açıklanması,

Dersim'in 'kayıp ve zorla alınan çocuklarının' listesinin ve kimlere verildiklerinin açıklanması ve aileleri ile soy bağının kurulmasını ve sürdürülmesi,

Dersim sürgünlerinin ve nereye sürüldüklerinin tam listesinin açıklanarak, akrabaları ile iletişimlerinin sağlanması,

Dersim 'in inkar edilen, aşağılanan, horlanan Alevilik inancı ve kimliğine yönelik her türlü söz ve söylemin ayrımcılık ve nefret suçunu oluşturduğuna ilişkin yasal düzenlemelerin yapılması,

Dersim'in ve adları değiştirilen coğrafi yerlerin adlarının

iadesi, Dersim'de uygulanan zulmün ve toplu kıyımın mağdurlarının anısına anıt yapılması,

Dersim'in toplu kıyımı için yapılmış olan yasal ve idari düzenlemelerin tamamının iptali,

Dersim'in uğradığı; ekonomik, sosyal, kültürel ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve izlerinin silinmesi için, genel bütçeden pay ayrılarak; ekonomik, sosyal, kültürel projeler yolu ile mağduriyetlerin giderilmesi,

Dersim katliamı nedeni ile devletin resmi olarak özür dilemesi, Ülkemizde hiçbir zaman hiç kimseye karşı; katliam ve kıyım yaşanmaması için 'farkındalık' yaratılması için gerekli ve zorunlu olan hukuki düzenlemelerin yapılması."

'EVRENSEL HUKUKTAKİ SOYKIRIM TANIMLAMASI İLE ÖRTÜŞÜYOR'

Platform, taleplerini bir buçuk yıl önce de dile getirdiklerini hatırlatarak, buna rağmen AKP hükümetinin ciddiye almadığı eleştirisinde bulundu. Platformun açıklamasında, "Dersim 37/38 de, Dersim halkına yaşatılanların; katliam, kıyım ve zulmün çok ötesinde bir soykırım olduğu, bu durumun evrensel hukuktaki soykırım tanımlaması ile net olarak örtüştüğü ortaya konulmuştur. Dersim 37/38 Soykırımı ile ilgili bilgi, belge ve dökümanların toplanarak kamuoyuna sunulması için Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi oluşturulması kararı katılımcılar tarafından ortak kabul görmüştür" denildi.

YÜRÜTME KURULU

Platformun yürütme kurulu ise şu isimlerden oluştu: "Kazım Genç, Ferhat Tunç, Zübeyde Kılıç, Murat Işık, İsmer Demirdöğen, Ali Tutay, Ali Sarıgül, Gülşen Erenler Çakar, Fatma Kalsen, Yaşar Kılavuz, Ali Polat, Fazlı Doğan, Yalçın Çakmak, Kazım Gündoğan, Ahmet Cihan, Kazım Dağdeviren, Şükrü Aslan, Çilem Öz, Ercan Geçgin, Kemal Mutlu, Hüseyin Ozan, Daimi Doğan, Hasan Anlar, Özgür Kan, Bülent Akdağ."

Altan Tan: Kemalistlerle işbirliğinden bir şey çıkmaz

BDP Amed Milletvekili Altan Tan, TBMM'de düzenlediği basın toplantısında Türkiye'nin en büyük siyasi krizlerinden birisini yaşadığını belirtti.

BDP Amed Milletvekili Altan Tan, MİT'in Paris'te 3 Kürt kadın cinayeti ile ilgilerinin olmadığı yönündeki açıklamasına tepki göstererek, "Ortada ıslak imzalı bir evrak var. Bu belge MİT'in değilse kimin? Bunu da bulamıyorsan, aklımızla alay etme, dükkanı kapat eve git" dedi.

Milletvekili Altan Tan, TBMM'de düzenlediği basın toplantısında Türkiye'nin en büyük siyasi krizlerinden birisini yaşadığını belirterek, "Bu krizden çıkmanın yolu iç ve dış politikada ciddi bir özeleştiri, ondan sonra da tam demokratik bir Türkiye, acilen yeni bir anayasa. Daha fazla özgürlük, şeffaflaşma, hesap verme ve arınma. Doğru düzgün bir anayasayı milletin önüne acilen koy" diye konuştu.

MİT'in Paris'teki cinayetlere yönelik ilgilerinin olmadığı yönünde açıklama yaptığına dikkat çeken Tan, ortada ıslak imzalı bir evrak olduğunu belirterek, "Bu belge MİT'in değilse kimin? Önce bunu söyle. Senin değilse bu belge ne? Kim nereden çıkardı? Bunu da bulamıyorsan, aklımızla alay etme, dükkanı kapat eve git" şeklinde konuştu.

Gazetecilerin Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının Yüce Divan'da yargılanması tasarısına yönelik sorusu üzerine Tan, bu düzenlemelerin parlamentodan geçmeyeceğini ifade ederek, "28 Şubat mağdurlarının haklarını vermeyeceksin, 28 Şubat, 27 Nisan, Ergenekon ve Balyoz sanıklarının kurtuluşunu sağlayacaksın, 11 Kürt içeride olacak, Kemalistlerle işbirliği yapacaksın. Kemalistlerle işbirliğinden bir şey çıkmaz" karşılığını verdi.(ANF)

Sur Belediyesi yazışmaları Kürtçe ve Türkçe yapacak

Sur Belediyesi, "Çok Dilli Belediyecilik" çalışmaları kapsamında artık yazışmalarını Kürtçe ve Türkçe olarak gerçekleştirecek.

Sur Belediyesi, çok dilli belediyecilik çalışmaları kapsamında aldığı kararla Türkiye'de bir ilke imza attı. Sur Belediyesi, belediyecilik hizmetlerinde Sur Belediyesi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve diğer kurum ve kuruluşlarla yapacağı yazışmaları artık Kürtçe ve Türkçe yapacak. Sur Belediye Başkanı Abdullah Demirbaş, yerel yönetimler olarak, halklar ve inançlar arasında farklılıklarıyla bir aradalığı yaratıp geliştirmek gibi bir görevlerinin olduğunu ifade etti. Diyarbakır'ın bir belediyesi olarak, farklı inanç ve kültürdeki halklarla kardeş olmak istediklerin ifade eden Demirbaş, "İnsanın kendi dil ve kültürü kadar, diğer dil ve kültürleri sevmekle başlıyor iş. Çünkü her işin başı sevgidir" diye konuştu.

Sur'da farklı dil, din ve kültürlere sahip yurttaşlara yönelik yapılan genel analiz anketinde, yurttaşların yüzde 24'ünün Türkçe, yüzde 71'inin Kürtçe, yüzde 8'inin Süryanice ve Ermenice, yüzde 4'ünün de Arapça konuştuğu tespit edilmişti. Bunun üzerine Sur Belediye Meclisi, 2005 yılında "Çok Dilli Belediyecilik" kararı aldı.(diha)

Türkiye ve Ortadoğu'da Tarafların Yeni İttifak(lar) Arayışı ve Kürtler

Kısaca Kürdistan hem işgal altında (Güney kısmen hariç) hem de dış etkilere fazlasıyla açık bir konumdadır.

Türkiye'deki AKP ve Gülen Cemaati üzerinden yürütülen bir savaş vardır. AKP'nin şahsında Türkiye'deki İslamcıların iktidarda kalma ve tutunma savaşına karşı, Gülen Cemaati ABD'nin savaşını vermektedir. Bunu yaparken de Türkiye'nin menfaatine olanı yaptığını düşünmektedir. Gülen Cemaati ve ABD'nin AKP'ye Karşı İktidar Alternatifi Kim veya Kimler?

Gülen Cemaati siyasi parti olmadığından, AKP'ye karşı iktidar alternatifi olarak kimi düşünüyor sorusu önemlidir. AKP'ye ilişkin iki plan eş zamanlı ve paralel yürümektedir. Birincisi, Erdoğan'ın düşürülmesi ve AKP'nin Cemaat'in etki alanına girmesi ki, bunun için Abdullah Gül'ün Başbakan yapılması düşüncesi vardır. İkincisi ise AKP'yi zayıflatma projesidir. Bunun için de CHP'den ve diğer partilerden istifade edilecektir.

CHP'de üç dört eğilim olmasına rağmen, iki eğilim güçlüdür. Kemal Kılıçdaroğlu'nun başını çektiği kanat ABD ile uyumlu, Cemaatle barışık bir siyaset izlerken, ulusalcı-Kemalist kanat ise son gelişmeler üzerine AKP ve Erdoğan ile flörte başladı bile. Bu açıdan bakıldığında Türkiye, Kürdistan ve Ortadoğu'da, taraflar açısından yeni bir konumlanma, mevzilenme ve ittifaklar söz konusudur.

AKP, Kemalistler, PKK, PYD, Esad Rejimi, Bağdat, İran arasında zımni bir yakınlaşmadan bahsedilebilir. AKP'nin Suriye muhalefetine yardım etmesi çelişki gibi görünse de durum budur.

AKP-Erdoğan ile ABD Suriye Meselesinde Ters Düştü

AKP ile ABD Esad'ın düşürülmesi hususunda hemfikir idi. Lakin ABD laik muhalefeti desteklerken, AKP Suriye İhvanı'nın etkili olduğu cepheyi destekledi ve dananın kuyruğu bu nedenle koptu. ABD, Türkiye ve Suudi ittifakı PKK üzerinden PYD'yi yanlarına çekemeyince Esad'ın ömrü uzadı ve şimdilik kurtuldu. Bu da İran, Rusya ve Çin'in başarısıdır. Ve bu başarı PKK-PYD üzerinden sağlanmıştır. Lübnan Hizbullahı'nın desteğini de ayrıca zikretmekte fayda vardır.

PKK, Suriye ve Türkiye'de Kilit Role Sahiptir

ABD, AKP ile anlaşan ve Esad'ı kurtaran PKK'ye çok kızgındır. Salih Müslim'in ABD'ye kabul edilmemesi de bununla ilgilidir. Öcalan'ın eski müttefikleri Kemalist-Ulusalcı ittifak ile yeni müttefiki AKP arasında bir yakınlaşma söz konusudur. Bu, aynı zamanda Kemalist-Ulusalcı, AKP ve PKK'nin yakınlaşması anlamına gelir. Dışarıda ise İran, Rusya bu ittifaka dâhildir. Zaten Kemalistlerin tasfiyesi de benzer nedenlere dayanıyordu. Ulusalcı-Kemalist İttifak'ın Irak meselesinde ABD'ye ters düşmesi de Güney Kürdistan'a ilişkin tutumundan kaynaklanmaktadır. Kürtlerin ve Kürdistan'ın özgürleşmesi ve buna sebep olanın ABD olarak kabulü; Türkiye'deki Kemalist-Ulusalcı asker-memur-sermaye ittifakını ciddi olarak rahatsız etti ve Ergenekon, Balyoz süreçleri de ABD'nin gözetiminde Cemaat ve hükümet eliyle gerçekleştirildi. AKP de kendisini iktidardan etmek isteyen bu odağın tasfiyesini kolaylaştırdı.

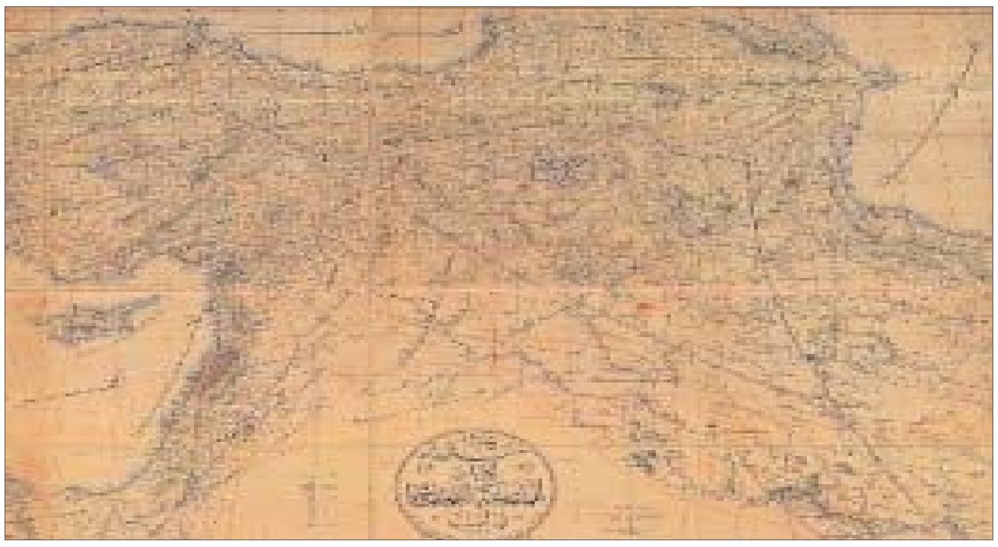

Cemaat PKK'nin Tasfiyesini, AKP ise Dönüşmesini İstiyor

Cemaat ve ABD PKK'nin kesin olarak tasfiyesini istemektedirler. Bu da PKK'nin İran, Esad, Kemalistlere olan yakınlığı ve öncü kadrolarının ABD karşıtlığından kaynaklanmaktadır. Cemaat de ABD'nin projesini desteklemektedir. KCK operasyonları bu amaca matuftur. Erdoğan ve AKP bir süre bunun iyi bir şey olabileceğini düşündü, lakin sonrasında Öcalan üzerinden anlaşma yoluna giderek; PKK'nin tasfiyesinde değil, dönüşmesinde hemfikir oldular.

Ergenekon ve KCK operasyonları sürecinde Cemaat gayet güçlendi ve devletin tüm imkânlarını kullanarak devlet içerisinde daha da örgütlendi. AKP üzerinden Yargı, YÖK, Üniversiteler, Emniyette gücüne güç kattı. Cemaat, kendisine ve ABD'ye o kadar güveniyor ki velinimeti AKP'ye de kafa tutmaya başladı. Bunu yaparken de kirlenmiş, menfaat ve iktidar nimeti üzerinden bir araya gelmiş bir AKP ile savaştığını biliyor. AKP ise Erdoğan dışında bir seçeneğe ve sığınağa sahip değildir. Erdoğan yoksa AKP de yoktur. Bu durumda Erdoğan'ı zayıflatmak en doğru seçenektir ve yapılan da budur?

ABD ve Cemaat Kürtlere veya Kürdistan'a Karşı mı?

Bidayetinde Gülen'in şahsı ve Cemaati neredeyse MHP gibi düşünüyordu ve fiiliyatları da buna yakındı. Lakin ABD'nin rahleyi tedrisatı ile dönüşe dönüşe Güney Kürdistan'da bile en etkili eğitim ağına sahip grup haline geldiler. Dünya TV ile de Kuzey Kürdistan'da PKK medyasından daha kaliteli Kürtçe yayın yapmaya başladılar. Lakin buna rağmen PKK ile yıldızları barışmadı. Bu da ABD ile ilgili bir durumdur. ABD'nin PKK'ye bakışı ne ise Cemaat'in de odur, öyle olmak zorundadır. Yarın ABD'nin PKK'ye bakışı değişirse, Cemaatin de bakışı değişecektir. Kısaca; Cemaat'in son bakışı şu; Kürdistan'a evet PKK'ye hayır. Bunun ne kadar gerçekçi olduğu tartışmaya açıktır. Daha da doğrusu; Cemaat nüfuz edemediği hiçbir yapıyı sevmez. PKK, Hizbullah, İran, Cemaat'in nüfuzuna kapalı olduğundan hasımdırlar. Güney Kürdistan, Türkiye devleti, Emniyeti, Askeriyesi Cemaat'e açık olduğundan sevimlidirler. MİT ve Erdoğan'a etki edemediklerinden bu ikisi kerihtir, hasımdır.

Cemaat medyasında PKK yanlısı, El Kaide yanlısı, İran yanlısı gibi ifadeler duyabilirsiniz, lakin "ABD yanlısı" ifadesini duymak imkânsızdır. Yani, Cemaat İran, PKK, Hizbullah, KCK, Ergenekon üzerinden şeytanlaştırma operasyonu yapabilir. Lakin ABD üzerinden şeytanlaştırma Cemaat ve medyası için bir tabudur. Çünkü Cemaat'in gözünde Hizbullah, PKK, Ergenekon, İran vs şeytani cepheyi; ABD, Vatikan, İsrail ve bizzat kendisi Hz. Mehdi'nin misyonunu temsil etmektedir. Oysa her iki bakış açısı da sakattır, yanlıştır.

Son Durum: Cemaate Karşı 'Şer İttifakı'

AKP, Kemalist-Ulusalcılar, PKK'den oluşan ve Cemaat tarafından 'Şer İttifakı' olarak değerlendirilebilecek (şeytanlaştırmada sözcük sıkıntısı çeken cemaate bir katkım olsun) yeni bir ittifakın temelleri atılıyor. Bu ittifakın dışarıdaki destekleyicisi de İran ve Rusya'dır. Kimin kazanacağını zaman gösterecektir. Lakin yeni müttefiklerin de birbirine kazık atmayacaklarına dair bir garanti yoktur. Çünkü kimisinin evlat, kimisinin de kuyruk acısı var ve bu acı henüz tazedir.

Kürtler her iki tarafa da mesafeli olmalı, diplomatik girişimlerine hız vermeli ve zemin ile sırtlarını tahkim etmenin derdinde olmalıdırlar. Almanya'nın bölünmesi tarihi bir olay iken, Kore'nin bölünmüşlüğü güncelliğini muhafaza ediyor. Kürdistan da ABD'nin tesirinde Güney olarak, İran ve Rusya'nın tesirinde Rojava olarak, Türkiye'nin tesirinde Kuzey olarak bölünmüş şekilde bir müddet kalacağa benziyor. Türkiye, Cemaat ve ABD'nin güdümüne girerse (ki dışarıda sayılmaz, kastımız tam hâkimiyettir) Güney Kürdistan ile Kuzey Kürdistan birleşebilir lakin bu durumda da PKK itiraz eder. PKK'nin Cemaat ve ABD ile barışması gerekebilir, o da emek ister. Kısaca, Kürdistan hem işgal altında (Güney kısmen hariç) hem de dış etkilere fazlasıyla açık bir konumdadır. Bölge ve dünya güçlerinin paylaşım savaşında, Kürdistan'ın işgalcisi ülkelerdeki iktidar ve muhalefetin çatışmasından az zararla kurtulmak bir diplomasi ve siyasi maharet işidir. Allah, Kürdistan'ı ve Kürdistan halkını korusun ve hepimize, tüm dünyaya, insanlığa barışı, kardeşliği, yardımlaşmayı nasip eylesin.

Sıdkı ZİLAN

2014 Mart Yerel Seçimleri: Partilerin ve Adayların Profili

2014 Mart Yerel Seçimlerinin partiler ve adaylar açısından "düşük motivasyon"la seyrettiği söylenebilir.

Seçimlerde partiler ve partilerin adayları gayet önemlidir. Zira partiler projelerini adaylar üzerinden fiiliyata yansıtırlar. 2014 Mart Yerel Seçimlerinin partiler ve adaylar açısından "düşük motivasyon"la seyrettiği söylenebilir.

Bu seçimin önceki seçimlerden parti ve adaylar açısından farklı bir yönü yoktur. AKP, CHP, MHP, BDP eskisi gibi. Değişen bir durum yoktur, belki iddiaları da, çıtayı da daha aşağı çekmiş bulunuyorlar.

Bu seçimin iki önemli aktörü HDP ile Hüda-Par'dır. Bu iki partinin tek başına Türkiye sathında etkili olması zaten beklenmiyor. HDP, BDP'nin yetersiz kaldığı Türkiye illerinde Kürtlerin de desteğiyle varlık mücadelesi verecek. HDP'nin bileşenleri düşünüldüğünde yamalı bohça gibidir; rengârenk, tıpkı amblemi gibi. Sosyal ve ideolojik açıdan HDP'nin İstanbul adayı Süreyya Önder'in bariz olarak farklı olduğu göze çarpmaktadır. Siyaset ve seçimde göze çarpmak önemli bir meseledir, olumludur. Bunun dışında göze çarpan aday, adaylar yoktur.

Hüda-Par ise HDP'nin aksine lojistik destekten, şöhretli adaylardan da yoksundur. Lakin disiplinli, lokal alanlarda güçlü, homojen bir yapı gibi gözükmektedir. Hüda-Par da BDP gibi Kuzey Kürdistan'da (bir farkla Kuzey Kürdistan'ın Kuzeyinde ve Kuzey Batısında) bir de Kürtlerin olduğu yerlerde vardır.

Aday adaylarının teveccühüne bakılırsa AKP ile BDP'nin güçlü olduğu yerlerde rakipsizlikleri göze çarpmaktadır. AKP; CHP, MHP, BDP ile rekabet ederken, BDP; AKP ile rekabet etmektedir. Hüda-Par ise lokal bazı alanlarda hem BDP hem de AKP ile rekabet etmektedir.

Bu seçimde AKP'nin gerileyeceği, BDP'nin gücünü koruyacağı, HDP'nin hezimet yaşayacağı, Hüda-Par'ın stajını tamamlayacağı ileri sürülebilir. CHP ise yerinde sayacaktır, diye düşünüyorum. MHP ise izlenmesi gereken bir partidir.

Seçmen Açısından Geçişken Alanlar ve Partiler Meselesi

Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin bazı illerinde MHP ile AKP arasında gidip-gelen seçmenler vardır, buna seçmenin ikinci partisi tabiri de kullanılır. Kürdistan'da ve Türkiye metropollerindeki Kürtler için; AKP ile BDP arasında gidip-gelmeler mevcuttur. Bu seçimde Kuzey Kürdistan'da AKP, BDP ve Hüda-Par arasında da benzer durumlar olacaktır.

Dersim veya Aleviler için HDP-BDP ile CHP arasında kısmi gidip-gelmeler mevcuttur.

MHP ile BDP arasında, Hüda-Par ile CHP veya MHP arasında gidip gelen seçmen yoktur.

Netice olarak;

AKP her kesimden her partiden oy alabiliyor, istisnası elbette vardır.

MHP, AKP ve CHP'den oy alabilir, alıyor.

CHP, sadece MHP'den oy alabiliyor.

BDP; AKP, CHP, Hüda-Par'dan oy alabiliyor, lakin MHP'den oy alamıyor.

Hüda-Par; AKP ve BDP'den oy alabiliyor. MHP ile CHP'den oy alamıyor.

Bu durumda Türkiye ve Kürdistan'da en zayıf parti CHP'dir.

Türkiye'de AKP, CHP, MHP, HDP sıralaması,

Kuzey Kürdistan'da; BDP, AKP, Hüda-Par sıralaması bana mantıklı gelmektedir.

Uzun vadede ise AKP'nin akıbeti ve mirası veya ganimeti ne olacak sorusu önemlidir. Ya koalisyon-koalisyonlar ya da AKP'nin yenilenmiş (Erdoğansız) hali olabilir. Mart seçimlerinden sonra yeni bir Türkiye'yi konuşacağız, buna eminim. Her yeni, yeni olduğu için iyi olmadığı gibi, her eski de sırf eski olduğu için kötü olamaz. İyi ve yeni beraber olursa iyi olur! ***haberdiyarbakir.com***

Президент Барзани примет участие в работе Давосского форума

Курдский президент Масуд Барзани находится с визитом в Европе, в том числе, для участия во Всемирном экономическом форуме в Давосе.

"Президент Масуд Барзани вместе с делегацией КРГ начал визит в ряд европейских стран в среду", сообщил начальник его штаба, Фуад Хусейн. Барзани сопровождает делегация, в которую входят Ашти Хаврами, министр природных ресурсов КРГ, и Фалах Мустафа, глава Департамента внешних связей КРГ. Курдский президент планирует встретиться с рядом мировых лидеров и должностных лиц. На форуме в Давосе (Швейцария), он будет участвовать во встречах с другими высшими руководителями и посетит ряд сессий, посвященных экономическим и политическим событиям в Курдистане, Ираке и регионе в целом.

Приглашение Барзани в Давос подчеркивает значение курдского региона в мировых делах. "Это свидетельствует о политическом и экономическом развитии Курдистана, который привлекает к себе внимание международных центров на разных уровнях", заявил Хусейн в интервью "Rudaw".

Барзани также должен в ближайшее время посетить Вашингтон, чтобы встретиться с официальными лицами США.

Ежегодный Всемирный экономический форум в этом году состоится 22-25 января. Лидеры, руководители правительств и другие должностные лица и ученые из 100 стран встретятся на швейцарском горнолыжном курорте, чтобы обсудить мировые экономические, экологические и технологические проблемы.

В январе прошлого года Барзани принял участие в Давосском саммите в первый раз.

На фото: Президент Курдистана Масуд Барзани (в центре) на встрече с иностранными делегациями на саммите в Давосе, 2013 год.

Оджалан призывает Турцию не подливать масла в огонь, а ведущие курдские партии - думать об общекурдских интересах

Заключенный в тюрьму лидер "Рабочей партии Курдистана" (РПК), Абдулла Оджалан, призвал турецкое государство не отказываться от текущего мирного процесса.

Как сообщает "Bas-News", Оджалан недавно встретился с делегациями про-курдских турецких "Партии мира и демократии" (BDP) и "Народно-демократической партии" (HDP) в тюремной камере на острове Имрали. После встречи делегаты распространили заявление Оджалана, касающееся мирного процесса между Анкарой и РПК.

"Если война является адом, то мир это рай", сказал Оджалан. "Процесс, начатый с кровью во время исторического периода, достиг той стадии, когда он больше не может приниматься всерьез", заявил лидер РПК. Оджалан призвал турецкие власти не отворачиваться от мирного процесса, и продолжать его путь, "потому что это единственный способ решения проблемы".

Другим, более важным заявлением Абдуллы Оджалана, стал призыв к основным курдским партиям. Как сообщает агентство "Firat" (курманджи), лидер РПК обратился к членам своей партии, ее военному крылу - КСК ("Союзу Сообществ Курдистана") и ДПК ("Демократической партии Курдистана" в Иракском Курдистане), призвав их оставить узкие партийные интересы, но думать об интересах курдского народа, приняв их за основу. Достижение духа единства курдов станет историческим достижением курдского народа, сказал Оджалан, слова которого были переданы одним из руководителей фракции BDP, принимавшим участие во встрече с лидером РПК, Идрисом Балукеном. Оджалан также призвал в ближайшее время провести уже трижды откладывавшийся Национальный Курдский Конгресс. Лидер РПК отбывает пожизненный срок в тюрьме Турции после ареста в 1999 году.

Главы ПСК приглашены в Иран для переговоров по формированию следующего правительства Курдистана

Старшие должностные лица "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) были приглашены в Иран для переговоров по формированию следующего курдского кабинета, сообщает "Rudaw". Заместитель

лидера ПСК, Бархам Салих, а также видные члены руководства ПСК – Косрат Расул и Херо Ибрагим Ахмед - отправятся в Тегеран по приглашению иранского правительства. СМИ ПСК сообщают, что Нечирван Барзани, нынешний премьер-министр Регионального правительства Курдистана (КРГ) и видный лидер "Демократической партии Курдистана" (ДПК), также принимает участие в переговорах в Тегеране. Но этой информации не было в других источниках. Главной темой встречи между курдскими и иранскими чиновниками будет формирование нового правительства Курдистана. Они также планируют обсудить соглашение ПСК, в котором партия, как предполагается, представит свои требования к партнерству в коалиционном правительстве с ДПК и другими сторонами, получившими места в парламенте на выборах в сентябре прошлого года.

Последний шаг Тегерана, кажется, должен способствовать подтверждению, что его общее влияние и интересы в автономном курдском анклаве защищены. Переговоры также должны завершить несколько месяцев бесплодного торга политических партий по поводу формы следующего правительства.

Влияние Ирана в значительной степени сказывается на территориях, принадлежащих ПСК. Кризис внутренних вопросов партии усугубляется отсутствием ее больного лидера, Джаляля Талабани, который уже более года находится на лечении в Германии, а также лучшими результатами на выборах отколовшегося от ПСК в 2009 году "Движения за перемены" (Горан). Все это может представлять серьезную угрозу для иранских интересов в Курдистане.

КРГ провел свои законодательные выборы 21 сентября, но победившие стороны не смогли договориться о форме нового правительства. Многие винят в задержке раздираемый внутренними противоречиями ПСК, а также его претензии на равноправное партнерство с ДПК в новом правительстве, несмотря лишь 3-е место на выборах.

Иранские делегации несколько раз посещали Курдистан для переговоров с курдскими политическими группами о следующем правительстве.

В 2014 году в Эрбиле пройдет 20 международных ярмарок

В течение следующих 12 месяцев Эрбиль, столица автономного курдского региона, проведет более 20 международных выставок. Абдулла Абдул Рахим, глава эрбильской организации, ответственной за проведение международных ярмарок, заявил в интервью "BasNews", что в 2013 году в Эрбиле прошли 15 международных ярмарок в области сельского хозяйства, промышленности, книгоиздания, и даже авиаперевозок. "В этом году наша программа включает организацию 20 международных выставок, и мы уже готовимся к первой выставке этого года", отметил Абдул Рахим. Эрбиль был избран Столицей арабского туризма 2014 года, и, по словам Абдул Рахима, его организация планирует отразить это обозначение.

Абдул Рахим считает, что эти выставки делают регион Курдистан более узнаваемым на международном рынке и привлекают еще большее количество международных компаний вести бизнес в регионе.

Курдистан приветствует встречу Малики с курдскими представителями

Региональное правительство Курдистана (КРГ) заявило в понедельник, что скоро будет объявлена дата нового визита премьер-министра, Нечирвана Барзани, в Багдад для дальнейших обсуждений нефтяных вопросов, стоящих между двумя сторонами, и приветствовало встречу, которая состоялась в Багдаде в воскресенье между премьер-министром Ирака, Нури аль-Малики, и курдскими представителями в парламенте страны.

"Эрбиль подтверждает существование хорошего понимания во время заседания, состоявшегося 25 декабря в Багдаде между Барзани и Малики. Обе стороны договорились, что каждая сторона представит свои предложения", говорится в сообщении пресс-секретаря КРГ, Сафина Дизайи, размещенном на сайте КРГ.

Премьер-министр Нури аль-Малики призвал парламент и курдских министров в Багдаде к срочной встрече, чтобы проконсультироваться с ними о спорных нефтяных контрактах Курдистана.

Согласно курдским СМИ, Малики сообщил депутатам и министрам, о деталях соглашения, которое обсуждалось между ним и Нечирваном Барзани во время его последнего визита в Багдад. Соглашение состоит из нескольких основных пунктов, касающихся процесса экспорта нефти, экспортных операций, продажи нефти и хранения доходов в нью-йоркском фонде Ирака. *kurdistan.ru*

Президент Барзани встретился с Генеральным секретарем ООН

Президент Курдистана Масуд Барзани во вторник принял прибывшего в Эрбиль Генерального секретаря ООН Пан Ги Муна.

Во время их встречи, Президент и Генеральный секретарь говорили о ситуации с сирийскими беженцами в Курдистане, конфликте в Сирии, подготовке к конференции "Женева II" и отношениях между Эрбилем и Багдадом. Генеральный секретарь ООН дал высокую оценку безопасности, стабильности и развитию Курдистана, отметив, что регион прошел длинный путь с точки зрения реконструкции. Г-н Пан Ги Мун также выразил благодарность Президенту, народу и правительству Курдистана за прием сирийских беженцев, и сказал, что ООН планирует увеличить свою гуманитарную помощь беженцам в Курдистане. После теплого приветствия в адрес Генерального секретаря ООН, президент Барзани заявил, что Курдистан открыл свои двери для сирийских беженцев в самом начале конфликта в Сирии.

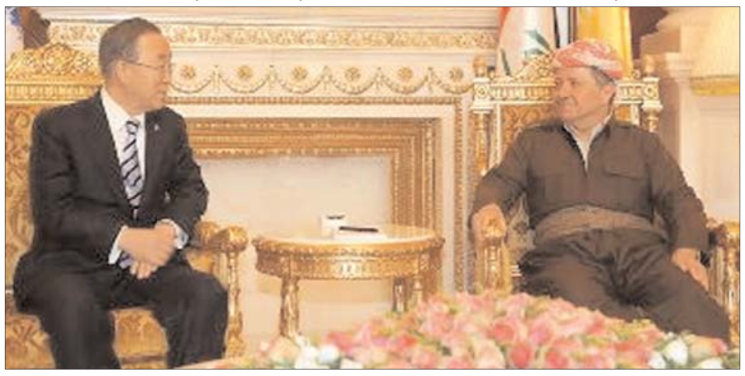

По его словам, предоставление убежища сирийским беженцам является гуманитарной и национальной обязанностью народа Курдистана. Из-за большого числа беженцев Курдистан не в состоянии оказывать им необходимую помощь, сказал Президент. Он попросил ООН и международное сообщество помочь КРГ выполнить свой долг и помочь беженцам. Говоря о конференции по Сирии, Барзани выразил надежду, что она приведет к положительному результату, беженцы смогут вернуться в свои дома и страданиям сирийского народа придет конец. По поводу отношений между Эрбилем и Багдадом, Президент заявил, что Ирак является конституционным государством, что конституция определяет как отношения между регионом и Багдадом, так и права и обязанности каждой из сторон. "Мы стремимся к [соблюдению] этой конституции, и приверженность этой конституции является необходимым условием для единства Ирака. Мы просим все стороны быть приверженными этой конституции, наша политика - использовать диалог и Конституцию для урегулирования наших проблем", сказал президент. Президент Барзани также подтвердил полную поддержку КРГ сотрудничеству с ООН и ее структурами, базирующимися в Курдистане.

Смотреть видеорепортаж KurdistanTV.

Президент Барзани: Наша стратегия является одной из самых открытых для всех стран

Курдистан открыт для любой страны, которая хочет иметь с ним политические и экономические отношения и участвовать

вать в его развитии, заявил президент Курдистана, Масуд Барзани, в интервью "Kurdistan Review", опубликованном на этой неделе. Как заявил Барзани, "наша стратегия является одной из самых открытых ко всем странам, которые заинтересованы в развитии отношений с Курдистаном". Говоря о сильных связях между Курдистаном и Турцией, президент подчеркнул, что "эти отношения также отражают идею, что современный мир основывается на взаимных интересах, в частности тех, которые касаются экономики. Прежде всего, экономика позволяет развитие и стремление к решению сложных проблем". "Kurdistan Review" является проектом Департамента международных отношений Регионального правительства Курдистана (КРГ), запущенным в 2013 году.

Курды готовятся противостоять "Аль-Каиде"

Пока иракское правительство продолжает бои с "Аль-Каидой" в провинции Анбар, курдские законодатели в Багдаде заявляют, что автономный Курдистан готов сделать свой вклад в эти операции путем создания зоны безопасности, чтобы остановить проникновение джихадистов. "Альянс Курдистана" в парламенте Ирака пообещал свою поддержку в войне центрального правительства с терроризмом, при условии, что будет проведено различие между террористическими элементами и невинными гражданами. "Региональное правительство Курдистана (КРГ) поддерживает федеральное правительство в войне против терроризма", сказал Мухаммед Халиль, депутат и член Альянса. Но он призвал делать "различия между невинными гражданами, имеющими законные и конституционные требования, и террористическими элементами, терроризирующими невинных людей Анбара".

Армия Ирака развернула военную деятельность в суннитской провинции Анбар против регионального отделения "Аль-Каиды" - "Исламского Государства Ирак и Леванта" (ISIS).

Хотя Курдистан не имеет границ с Анбаром, он граничит с обширными участками так называемых "спорных территорий", право на которые оспаривают Багдада и Эрбиль, особенно в провинциях Дияла и Ниневия.

Аналитики и законодатели говорят, что "Аль-Каида" ищет здесь убежища, чтобы перегруппироваться, и КРГ озабочено ее проникновение Независимый депутат отметил, что силы безопасности Курдистана, "Асаиш", являются конституционно подтвержденной частью иракских военных сил, и для них естественно сотрудничать с Багдадом перед лицом угрозы безопасности. "Региональное правительство обязано принять необходимые меры предосторожности, чтобы предотвратить проникновение элементов "Исламского Государства Ирак и Леванта", которые могут попытаться

войти в курдские провинции", сказал депутат. По его утверждениям, у "Асаиш" есть планы усилить свое присутствие на спорных территориях, и что это решение было принято после сообщений о том, что джихадисты планировали нападения на пункты безопасности в провинции Дияла. "Сильная координация между "Асаиш" и местным аппаратом безопасности необходима для того, чтобы противостоять любой чрезвычайной ситуации", сказал депутат. Эксперт и аналитик Мухаммад Лазим аль-Кааби утверждает, что безопасность в районах западного и центрального Ирака неотделима от безопасности в курдских районах. "Похоже, что в сдерживании терроризма нет альтернативы сотрудничеству между федеральным правительством и КРГ. Упустить такую возможность будет означать не принять никаких мер, чтобы остановить боевиков, нападающих на невинных людей, будь то внутри или за пределами Курдистана", сказал он. Аль-Кааби пояснил, что, террористы, как ожидается, будут отступать в сторону границы Курдистана. "Пешмарга должны быть осторожными, так как боевики наверняка попытаются получить контроль над спорными районами и преобразовать их в свои штаб-квартиры, что создаст угрозу для безопасности Курдистана". Начальник штаба Министерства пешмарга, Джаббар Явар, ранее заявил, что его войска создают пояс безопасности для защиты спорных территорий и предотвращения проникновения террористических групп. Между тем, Джавад Альбзони, независимый член иракского парламента, предупредил, что провинция Мосул также находится под прицелом экстремистов. "Они бежали из провинции Анбар и повернули к Мосулу. Асайиш находится здесь, чтобы продемонстрировать свою роль в защите Киркука и Ниневии в сотрудничестве с армией", сказал он.

"Война, которую ведет иракская армия против ISIS, поддерживается международным сообществом, и Ирак должен собрать все свои силы. Таким образом, "Асаиш" должны находиться под командованием главнокомандующего иракскими вооруженными силами, когда (предстанут) перед вооруженными группировками", добавил он.

"Присутствие ISIS в любой области является угрозой для всех частей страны, в том числе для северных провинций", предупредил он.

На фото "Rudaw": Курдский солдат пешмарга на границе Сирии и Курдистана.

Ирак предоставит 13 миллионов долларов в качестве помощи Сирии

Иракский министр иностранных дел Хошияр Зибари заявил о предоставлении

13 миллионов долларов в качестве помощи народу Сирии.

Как сообщил Зибари на Второй Международной конференции по поддержке гуманитарной ситуации в Сирии, с начала кризиса Ирак стал первым, открывшим свои границы, и принявшим сирийских беженцев, общее число которых в Ираке составило 250 тысяч человек.

Он добавил, что иракское правительство также согласилось открыть первые гуманитарные ворота из аэропорта Эрбиль в аэропорт Камышлы в Сирии.

Зибари подчеркнул, что Ирак считает созыв второй Женевской конференции прекрасной возможностью найти выход из кризиса и войны в Сирии, чтобы остановить эту трагедию и дать возможность беженцам вернуться в свои дома.

Курды взяли под контроль сирийский город Рас-эль-Айн

Освобождение пограничного с Турцией сирийского города Рас-эль-Айн от экстремистских групп, связанных с

"Аль-Каидой", стало причиной ликования и празднования. Теперь город и КПП на границе контролируют курдские силы самообороны. С турецкими военными столкновений не было.

Но стычки произошли между демонстрантами и полицией, которая пыталась разогнать участников акции. Полиция применила водометы.

Курдский демократический союз (КДС) считается сирийским филиалом запрещенной в Турции Рабочей партии Курдистана. Взятие под контроль сирийского города стало в некотором роде посланием Анкаре, которую несколькими часами ранее руководство РПК призвало к конкретным шагам в отношении мирного процесса, в частности, началу реформ. РПК в течение десятилетий борется за независимость Курдистана, но сейчас готова к компромиссу: от реформ курды ждут предоставления региону большей автономии, расширения прав и возможности участия в политической жизни страны. ***kurdistan.ru***

ДИПЛОМАТ

№ 4 (248) 20 - 26 января 2014 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Последняя страница

Президент Барзани предупреждает премьер-министра Ирака

Президент Курдистана, Масуд Барзани, находясь в Австрии в ходе своего крупного визита в Европу, заявил после встречи с президентом Австрии, Хайнцем Фишером, что курды не пойдут на компромисс в вопросе своих прав.

Выступая на совместной пресс-конференции в Вене, Барзани заявил, что в настоящее время Региональное правительство Курдистана (КРГ) ведет переговоры с центральным правительством в Багдаде, чтобы попытаться найти решение наболевших вопросов путем диалога. "Иракская конституция четко обозначает энергетическую политику, и мы в КРГ работаем в соответствии с этой конституцией, и никогда не отступим от наших конституционных прав", сказал Барзани, которого цитирует "BasNews". Напряженность в отношениях между Эрбилем и Багдадом увеличилась после того, как центральное правительство недавно одобрило иракский бюджет на 2014 год, не смотря на протесты курдов. На прошлой неделе, после того, как курдская нефть потекла через недавно построенный трубопровод в Турцию, Малики пригрозил сократить долю КРГ в федеральном бюджете.

Как отметил президент Барзани, он знаком с президентом Фишером более 30 лет, и его остановка в Австрии имеет целью визит к его другу.

Президент Барзани прибыл в Европу из Курдистана на этой неделе и, как ожидается, примет участие во Всемирном экономическом форуме в Давосе, который начнется 22 января.

Нечирваном Барзани посетил Багдад

Делегация КРГ, во главе с премьером Нечирваном Барзани, прибыла в Багдад, для того, чтобы обсудить вопрос о бюджете, нефти и других проблемах между Эрбилем и Багдадом, и прийти к результату, который удовлетворит общественные интересы.

Официальный представитель регионального правительства

Курдистана, Свен Дзиа, в своем заявлении сказал: "Региональное правительство Курдистана уверено в положительном решении всех существующих проблем, путем диалога и понимания", а также он подчеркнул, что все стороны придут к согласию как это было в декабре прошлого года. ПСКмедиа

Организаторы проекта "Документирование геноцида Курдистана" посетили департамент внешних связей КРГ

Делегация организации, работающей над проектом под названием "Документирование геноцида Курдистана" (DKG) посетила Департамент внешних связей Регионального правительства Курдистана (КРГ), где встретилась с заместителем главы департамента, Карваном Джамалом, и помощницей главы департамента, Сихам Джабали.

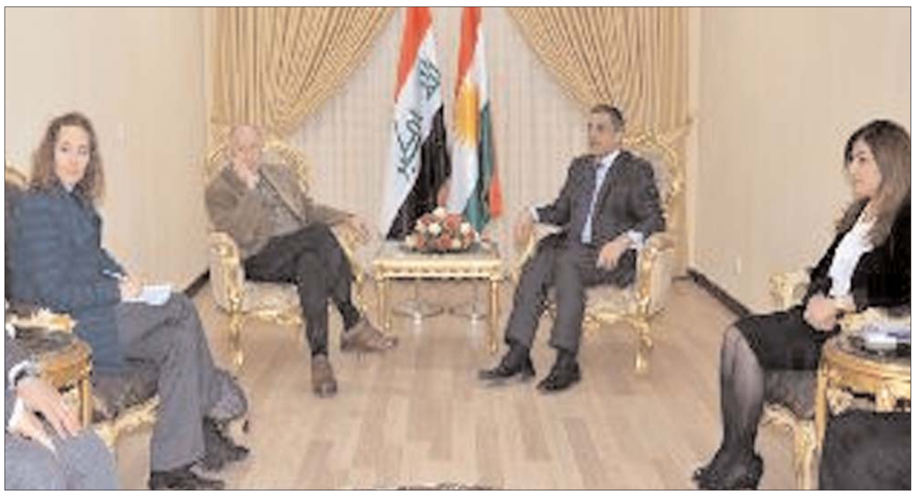

Делегацию возглавил Президент Института Диалога при Университете Темпла в Соединенных Штатах, профессор Леонард Свидлер.

В ее состав также вошли писательница Шайна Бауман и координатор проект, Хунер Анвер. Они проинформировали представителей Департамента КРГ о текущей работе и планах на будущее.

Проект представляет собой инициативу Института Диалога и министерства по делам мучеников и Анфаля КРГ.

Кампания основана на сборе данных и документации, касающихся геноцида Халабджи.

Она также включает изучение и документирование преступлений бывшего баасистского режима против курдского народа. Организация проводит интервью и документацию истории выживших.

У нее также есть программа, согласно которой выжившие получают шанс побывать в США.

Как заявил во время встречи профессор Свидлер, "мы в Институте Диалога при Университете Темпла в Филадельфии работали вместе с министерством по делам мучеников и Анфаля и провинцией Сулеймания, чтобы дать слово выжившим после геноцида Халабджи.

И мы надеемся, что это будет способствовать признанию преступлений против курдского народа, чтобы иметь возможность построить мосты диалога и сотрудничества между всеми людьми мира".

КРГ: Багдад толкает курдов к независимости

Региональное правительство Курдистана (КРГ) будет вынуждено рассмотреть возможность отделения от Ирака, если Багдад не согласится решить разногласия по поводу бюджета КРГ, предупредил заместитель министра финансов КРГ. "Действие порождает реакцию. Если Багдад урежет бюджет, то КРГ и курдское руководство будут принимать свои собственные решения", сказал Рашид Тахир. Он добавил, что одним из главных вопросов было финансирование курдских сил пешмарга, напомнив, что Багдад отказывается предоставлять КРГ его 17-процентную конституционного долю федерального бюджета с 2007 года.

"Они никогда не дают нам 17 процентов. Они дают нам только 10 процентов", отметил Тахир в интервью "Rudaw". Отвечая на вопрос, что КРГ будет делать, если Багдад удержит долю бюджета и в этом году, поскольку центральное правительство предупредило, что сделает это, если курды продолжат независимый экспорт своей нефти в Турцию, Рашид предупредил, что тогда останется только один выбор: "Если Багдад предпримет такой шаг, то мы пошлем в Багдад доходы от продажи нефти после вычета зарплат пешмарга. Если это решение не удовлетворит Багдад, то у нас не останется выбора, кроме как отделиться".

"Это как отец, который поощряет своего сына отделиться от семьи. Если они хотят, чтобы мы отделились, мы благодарим их, и выбирает наш собственный путь", сказал он. Он добавил, что КРГ может финансировать себя за счет экспорта нефти и внутренних доходов, что составило примерно 105000000-00000 иракских динаров в прошлом году. Высокопоставленный чиновник доминирующей "Демократической партии Курдистана" (ДПК) заявил, что у КРГ есть другие варианты на случай, если Багдад откажет ему в финансировании. "Если они сокращают бюджет КРГ, они просят, чтобы мы от них отказались. Если мы от них отказываемся, то у курдов есть другие альтернативы", предупредил он. ***kurdistan.ru***

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
ÎMTÎYAZ Û SERNIVÎSAR:
TAHÎR SİLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:
Ramiz Cəbrayılov
Xüsusi müxbir:
Sakit ÇIRAQLI
Региональный корреспондент:
Усуб ТЕЙФУР
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com
Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnîsan: Bakû 40, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500